

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR !

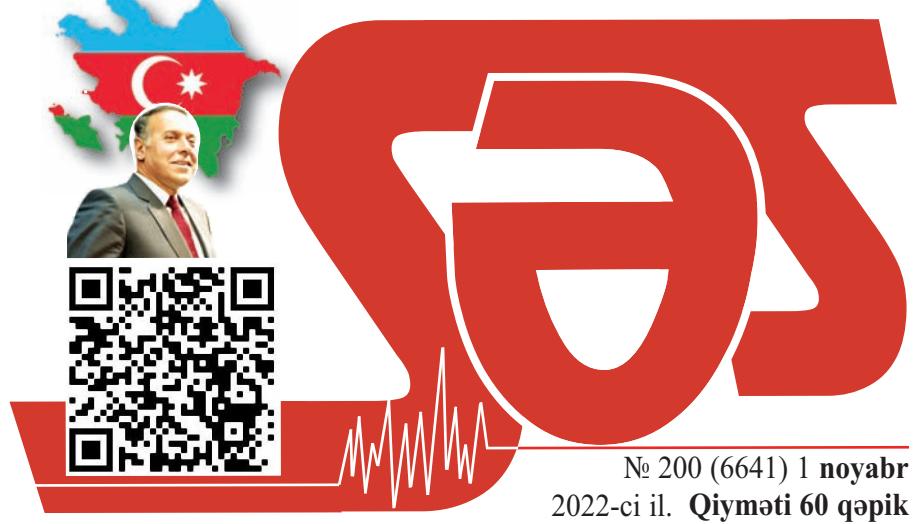
"Azərbaycan Qərb üçün niyə həyati əhəmiyyət kəsb edir?"

4

Soçi idə Üçtərəfli görüş keçirilib

Vladimir Putin: "Uzun müddət davam edən bu münaqışəyə nöqtə qoymaq üçün zəruri həllərin axtarışını davam etdirəcəyik"

2

Getdikcə bahalaşan mənzil qiymətlərində vəziyyət necədir

6

"Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri ən yüksək zirvədədir"

3

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASI - BÖYÜK YOLUN YOLCUSU

7

Ravvin Mark Shnayer: "Azərbaycan dövlətarası əlaqələrin təşviqi sahəsində multikultural harmoniya çərçivədədir"

4

Azərbaycan yeni peyklər buraxacaq

16

Pandemiya hələ də bitməyib...

6

Dünən Soçi'də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan ilə görüşü olub. AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Rusiya Prezidenti Vladimir Putin bildirib ki, bu görüş bəzi prinsipial məsələlər barədə gələcəkdə mümkün razılaşmalar üçün çox yaxşı ab-hava yaradıb:

- Hörmətli həmkarlar, bu gün biz üç sessiyadan ibarət danişqıclar apardıq. Əvvəlcə, Ermənistan nümayəndə heyeti ilə, sonra isə Ermənistanın baş naziri ilə təkbətek danışdıq. Daha sonra Azərbaycan nümayəndə heyeti ilə və Azərbaycan Prezidenti ilə təkbətek danışdıq və sonra iki saat, bəlkə də bir qədər artıq müddətdə üçlükdə səhəbət etdik. Bizim ümumi fikrimizə görə bu görüş çox faydalı oldu. Mənəcə bu görüş bəzi prinsipial məsələlər barədə gələcəkdə mümkün razılaşmalar üçün çox yaxşı ab-hava yaratdı.

Bu gün biz birgə Bəyanatı razılaşdırıldıq. Açıq deməliyəm, hər şeyi razılaşdırmaq mümkün olmadı. Əvvəlcədən mütexəssisler səviyyesində işlənmiş mətnində bəzi hissələri çıxarmalı olduq. Bununla belə, mən ümumi rəylə razıyam ki, görüş faydalı oldu və bu, bütövlükde vəziyyətin nizamlanması istiqamətində sonrakı addımlar üçün şərait yaradır. Özü də mən bütövlükde deyəndə həm yaxın keçmişə aid cari hadisələri, həm də iki il bundan əvvəl baş vermiş hadisələri nəzərdə tuturam. Hər halda, o vaxt biz prinsipial məsələlər barədə razılığa gəlməyə nail oldum. Bugünkü diskussiya onu göstərir ki, biz bütün ölkələrimizin geləcəyi barədə də razılığa gələ bi-

Soçi'də üçtərəfli görüş keçirilib

Vladimir Putin: "Uzun müddət davam edən bu münaqişəyə nöqtə qoymaq üçün zəruri həllərin axtarışını davam etdirəcəyik"

lərik. Mən bizim bütün ölkələr dedikdə həm Rusiyani, həm Azərbaycanı, həm Ermənistani, həm də bütün region ölkələrini nəzərdə tuturam. Ona görə ki, bu ərazidə yaşayış bütün xalqlar münasibətlərin normallaşmasında maraqlıdır. Rusiya öz təre-

findən, qəti və hərəkəfli nizamlamaya nail olmaq üçün nə mümkündürse edəcək.

Çox sağ olun. Mən öz həmkarlarına - həm Ermənistanın baş nazirinə, həm də Azərbaycanın Prezidentinə təşəkkür etmək istəyirəm ki, siz Rusiyaya, Soçi'ye gəlməyə

və bugünkü diskussiyani aparmağa razılaşdırınız. Razılaşdığını kimi biz əlaqə saxlayacaq, bu dialoqu və uzun müddət davam edən bu münaqişəyə nöqtə qoymaq üçün zəruri həllərin axtarışını davam etdirəcəyik. Çox sağ olun, təşəkkür edirəm.

Dünən Soçi'də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin arasında ikitərəfli görüş keçirilib. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin dövlətimizin başçısını qarşılıyıb, daha sonra bir gə foto çəkdirilib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi salamlayan Rusiya Prezidenti Vladimir Putin bildirib ki, bu görüş əhəmiyyətlidir, vacibdir:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Sağ olun ki, bize, Soçi'ye gəlmisiniz. Əslində, bu görüş Sizin və Ermənistanın baş nazirinin təşəbbüsü ilə, özü də mehəz Soçi'də təşkil edilib. Görünür, Siz Soçi'də havanın yaxşı olacağını nəzərdə tutmusunuz, lakin belə olmadı, payızdır. Bununla belə, mənim fikrimcə, bu görüş əhəmiyyətlidir, vacibdir.

Mən hesab edirəm ki, bu görüşün məqsədi bizim 2020-ci və 2021-ci illərdə nail olduğumuz bütün razılaşmaların yerinə yetirilməsini təmin etməkdir. Siz dəfələrlə qeyd etmisiniz ki, Rusiya münaqişənin nizamlanmasında nəzərəçarpacaq, mühüm rol oynayıb. Hazırkıda bizim sülhməramlı kontingentimiz öz missiyasını necə yerinə yetirməli idisə, ele də yerinə yetirir. Bu dəyərləndirmənizə görə Sizə təşəkkür edirəm.

Bu gün isə, elbəttə, bugünkü vəziyyətdə yaranmış şərait barədə danişmaq, hələ həll edilməmiş məsələlərin həlli yollarını axtarmaq lazımdır. Bununla əlaqədar mən iqtisadi xarakterli mü hükmərək hissəni qeyd etmək istədim: biz üçtərəfli işçi qrupu yaratmışq, ona baş nazirlərin müavinləri rəhbərlik edirlər. Bizim əvvəller, hələ iki il bundan qabaq

"Qarabağ münaqişəsi artıq tarixdə qalıb"

Soçi'də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Rusiya Prezidenti Vladimir Putin arasında ikitərəfli görüş keçirilib

haqqında danışdığını məsələrin həlli baxımından onlar kifayət qədər irəliləyiblər. Görünür, burada da əlavə impuls vermək lazımdır. Biliyəm ki, Azərbaycan tərəfi bu istiqamətdə kifayət qədər feal işləyir. Gündəlikdəki məsələlərin əhatə dairəsi kifayət qədər genişdir, Sizi görməyə çox şadam. Xoş gəlmisiniz.

Prezident İlham Əliyev:

- Sağ olun, hörmətli Vladimir Vladimiroviç. Dəvətə görə təşəkkür edirəm. Yenidən görüşməyimizə şadam. Biz Sizinlə keçən ayda da, bu ayda da görüşmüşük, ikitərəfli münasibətləri kifayət qədər etraflı müzakirə etmək və bu münasibətlərdə müsbət dinamikanı qeyd et-

mək imkanımız olub.

Bugünkü görüş bizim regional məsələlərə həsr edilib. Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasına

oynadığınız rola görə Sizə bir daha təşəkkürümüz bildirmək istəyirəm. İki il bundan əvvəl imzalı üçtərəfli Bəyan-namə çoxillik münaqişəyə son qoyma. İndi Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması istiqamətdə danişmaq və hərəkət etmek vaxtı yetişib. Əlbəttə, biz bu məsələdə Sizin şəxsi rolu-nuzu yüksək qiymətləndiririk. Bir qədər sonra keçiriləcək bugünkü üçtərəfli görüş bizim ilk görüşümüz olmayıcaq.

Sizin təşəbbüsünüzle bu cür görüşlər keçirilib və görürəm ki, normallaşma prosesinə çox yaxşı im-

puls verib. Azərbaycan nisbətən yaxın vaxtlarda Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasının əsası olmalı 5 əsas prinsipi irəli sürüb. Bunlar beynəlxalq hüququn fundamental prinsipləridir və mənim fikrimcə, bu əsasda normallaşmaya nail olmaq mümkündür.

Qarabağ münaqişəsi artıq tarixdə qalıb. O, iki il bundan əvvəl həll edilib. Buna görə de bu baxımdan burada praktiki olaraq müzakirə edilməli məsələ yoxdur. Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması isə, əlbəttə, çox ciddi addımlar tələb edən formatdır. Biz bu məqsədlərə nail olmaq işində bundan sonra da şəxsən Sizin feal rolunuza və Rusyanın rolluna ümidi bəsləyirik. Dəvətə görə bir daha sağlam olun.

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Sədr müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Ədalət və İnkışaf Partiyasının (AK Parti) dəvəti ilə qardaş Türkiye Respublikasına səfəri çərçivəsində növbəti görüş keçirilib.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala arasında Ədalət və İnkışaf Partiyasının qərargahında baş tutan görüşdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin, o cümlədən YAP-AK Parti əlaqələrinin mövcud vəziyyəti müzakirə olunub, perspektivlərlə bağlı etraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin "bir millet, iki dövlət" prinsipine əsaslandığıını söylenən Efkən Ala partiyalarımız arasında əlaqələrin inkişafının məmənluq doğurduğunu vurğulayıb.

Partiya nümayəndəlerinin qarşılıqlı səfərlərinin əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə vacib rol oynadığını bildiren AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini deyib: "Qırx dörd günlük Vətən mühəribəsinin nəticələri qürur mənbəyimizdir. Azərbaycanın möhtəşəm Qələbəsindən sonra yeni reallıqlar yaranıb. Bu tarixi mərhələ ölkələrimiz ve partiyalarımız üçün yeni vəzifələr müəyyənləşdirib. Mövcud çağrışışlar iki qardaş ölkənin hakim partiyaları arasında təmasların gücləndirilməsini və əməkdaşlığın genişləndirilməsini zəruri edir".

Efkən Ala YAP nümayəndə heyətinin "Türkiyənin yüz ili" təqdimat programında iştirakının Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının daha bir bariz nümunesi olduğunu bildirib, dövlət başçılarının siyasi iradələrinə uyğun olaraq iki hakim partiyanın birlikdə mühüm nailiyyətlərə imza atacağına inamını ifade edib.

Dəvətə görə minnətdarlığını bildiren YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov dostluq, qardaşlıq nümunəsi olan və strateji müttefiqliyə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin en yüksək zirvəde olduğunu və dünya üçün örnək təşkil etdiyini vurğulayıb. Qırx dörd günlük Vətən mühəribəsinin Azərbaycan ilə Türkiye arasındaki qardaşlıq münasibətlərinin sarsılmazlığını bir daha sübut etdiyini deyən Tahir Budaqov diqqətə çatdırıb ki, post-

"Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri ən yüksək zirvədədir"

Ankarada YAP Sədrinin müavini ilə AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini arasında görüş olub

mühərbi dövründə ölkələrimizin strateji təşəbbüsleri və məqsədyönlü fəaliyyəti regionda yeni nizam, davamlı sülh və etibarlı təhlükəsizlik mühiti formalaşdırır.

"Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, ikinci Qarabağ müharibəsi bizim müstərək şanlı tariximizdir. Yeni mərhələdə atılan addımlar Azərbaycan ilə Türkiyənin mənəvi-siyasi birliyini daha da möhkəmləndirir. İki ölkə mühüm təşəbbüsərlə çıxış edir, bölgədə sülh və etimad quruculuğuna yönələn həlledici addımlar atır. Həc şübhəsiz, yeni çağrışışlar qardaş ölkələrin hakim partiyaları olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkışaf Partiyasının da əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsini zəruri edir. Təqdirətiyi haldır ki, bu istiqamətdə mühüm addımlar atılır, ardıcıl və məqsəd-yönlü fəaliyyət həyata keçirilir. Öten il iki partiya arasında Əməkdaşlıq Protokolunun imzalanmasından sonra mühüm əhəmiyyətli siyasi-ideoloji layihələr həyata keçirilir. YAP və AK Parti yeni reallıqlardan və çağrışışlardan irəli gelən hədəfləri bundan sonra da birlikdə reallaşdırmaq əzmindədir-lər", - deyə Tahir Budaqov əlavə edib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının "Türkiyənin yüz ili" təqdimat programına Türkiye xaricindən dəvət edilmiş yeganə siyasi təşkilat olduğunu xatırladan YAP Sədrinin müavini bu faktın iki qardaş ölkə və döst partiya arasındaki münasibətlərin sarsılmazlığını eks etdirdiyini vurğulayıb.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsənin və YAP Mərkəzi Aparatının İnformasiya texnologiyaları və icimaiyyət əlaqələr şöbəsinin müdürü Nurlan Qələndərovun da iştirak etdiyi görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər də müzakirə olunub.

Uğur Demircan: "İnanıraq ki, Zəngəzur dəhlizi açılacaq və bizi bir-birimizə daha da yaxınlaşdıracaq"

Laçına 2 ay bundan əvvəl səyahət etmişdim. Əvvəlki gördük-lərimlə indiki arasında yer-lə-göy qədər fərqli vardır. Qısa müddət ərzində çox işlər görüllüb. İnanıraq ki, Zəngəzur dəhlizi açılacaq və bizi bir-birimizə daha da yaxınlaşdıracaq.

Bu barədə oktyabrın 31-də Türkiye Səyyahlar Klubunun üzvərinin Qarabağ və Şərqi Zəngə-

zura 3 günlük səfərinin yekunlarına həsr olunmuş brifinqində klubun üzvü Uğur Demircan deyib. Bildirib ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması bizim xeyallarımızı və arzularımızı gerçəkləşdirmək-lə bərabər, ölkələrimiz arasında ticari əlaqələrin daha da dərinleşməsində əhəmiyyətli rol oynayacaq.

Qeyd edək ki, türk səyyahların səfəri işgaldən azad olunmuş ərazilərin "black tourism" çərçi-

vəsində tanidlmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır. Öten bir ildə dünyanın 4 əsas beynəlxalq səyahətçilər şəbəkesinin (ETIC, MTP, TCC, Nomadmaniya) rəhbərləri və tanınmış üzvləri səviyyəsində Qarabağ və Şərqi Zəngəzura ümumilikdə 4 dəfə böyük həyətlərə səfər edilib. Bu səfərlərdə 30-a yaxın ölkədən təxminən 200 beynəlxalq səyahətçi böyük bərpa və quruculuq işləri ilə yerində tanış olub.

"Qarşılıqlı səfərlər münasibətlərin inkişafına və ortaq hədəflərin reallaşdırılmasına vacib töhfədir"

Türkiyə Cumhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın təqdim etdiyi "Türk-yənin yüz ili" programı növbəti dövr üçün ölkə qarşısında duran qısa, orta və uzunmüddətli strateji hədəfləri özündə ehtiva edir. Bəyan edildiyi kimi, bu program siyasi, sosial-iqtisadi sahələrdə və digər istiqamətlərdə məqsəd və prioritətləri müəyyən edən strateji sənəddir və onun reallaşdırılması Türkiyənin yeni möhtəşəm uğurlar qazanaraq daha qüdrətli dövlətə çevrilmesinə səbəb olacaqdır.

AZERTAC xəber verir ki, bu fikirləri Yeni Azerbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Kütłəvi informasiya vasitələrinə müsahibəsində deyib.

"Heç şübhəsiz, son 20 ildə reallaşdırılmış möhtəşəm layihələr və qazanılmış tarixi nailiyyətlər məhz belə bir iddialı programın ortaya qoyulması üçün güclü zəmin yaradıb. Tərəqqinin əsaslarını möhkəmləndirmek və yeni hədəflərə doğru irəliləmək böyük Türkiyənin daha da güclənməsinə nail olmaq deməkdir. Cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın "Böyük və güclü Türkiyəni birlikdə quraq" tezisi bu kontekstdə çox vacib və önəmi çağırışdır", - deyə Tahir Budaqov bildirib.

Ədalət və İnkişaf Partiyasının milli məraqlara əsaslanan siyaseti sayəsində ümumxalq partiyasına çevrildiyini söyləyen YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri vurğulayıb: "YAP kimi AK Parti də nadir siyasi qüvvələrdəndir ki, təsis olunduqdan cəmi bir il sonra hakimiyətə gelmişdir və ötən müddət ərzində Türkiyənin inkişafına, bənzərsiz uğurlar qazanmasına müstəsnə töhfələr vermİŞdir. Qardaş Türkiyə istər regionda, isterse də dünya miqyasında böyük bir dövlətə çevrilmişdir. Bu gün bölgədə heç bir məsələ Türkiyənin iradəsi və iştirakı olmadan həll edile bilməz. Son zamanlar Türkiyənin regional miqyasda və beynəlxalq arenada göstərdiyi səyələr sülhə və təhlükəsizliyə yönəlik addımlar kimi xüsusi ehəmiyyət daşıyır".

"Azərbaycan hər zaman dost, qardaş və strateji müttəfiq olan, növbəti yüzillikde yeni hədəflərinə emin addımlarla irəliləyen Türkiyənin yanındadır. Türkiyə de öz növbəsində beynəlxalq müstəvəde Azərbaycana qətiyyətli dəstək göstərir. Böyük öndər Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" və ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin "Türkiyə ile Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir" kəlamları dövlətlərimiz arasındaki münasibətlərin mahiyyətini eks etdirir. Bu gün Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri ilk növbədə hər iki ölkənin liderləri - İlham Əliyevle Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iradəsi və səyələri sayesinde uğurla inkişaf edir. Təbii ki, bu prosesdə iki qardaş ölkənin hakim partiyaları olan YAP ilə AK Parti de çox önemli rol oynuyırlar. Son iki il ərzində partiyalarımız arasındaki münasibətlər keyfiyyətəcə yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. Ötən ilin iyun ayında imzaladığımız Əməkdaşlıq Protokulu uyğun olaraq ehəmiyyətli addımlar atılıb, təmaslar daha intensiv xarakter alıb. Qısa zaman əsasında birlikdə önemlili layihələr icra etmişik, davamlı olaraq fikir və təcrübə məbadiləsi aparmışıq,

o cümlədən mühüm tədbirlər keçirmişik. Bunların sırasında Şuşa Beyannamesinin birinci ildönümüne həsr olunan tədbiri xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Qarşılıqlı səfərlər isə yeni mərhələdə YAP-AK Parti münasibətlərinin inkişafına və ortaq hədəflərin reallaşdırılmasına vacib töhfədir", - deyə Tahir Budaqov vurğulayıb.

YAP Sədrinin müavini rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin qardaş Türkiyə səfərinin ehəmiyyətindən bəhs edərək deyib: "Qardaş ölkəyə səfərimiz Ədalət və İnkişaf Partiyasının dəvəti əsasında baş tutub. Qeyd etmək istəyirəm ki, Yeni Azerbaycan Partiyası ölkə xaricindən "Türk-yənin yüz ili" programının təqdimatına dəvet edilmiş yeganə siyasi təşkilatdır. Bu, Azerbaycan ilə Türkiye arasındaki dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bariz nümunəsi olmaqla yanaşı, YAP-AK Parti əlaqələrinin yüksək səviyyəsinin ifadesidir. Eyni zamanda, AK Parti Sədrinin birinci müavini, İstanbul millət vəkili Numan Kurtulmuş və AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkan Ala ilə görüşlərimiz partiyalar arasında əlaqələrin mövcud vəziyyətinin dəyərləndirilməsi, qarşıda duran vəzifələrlə bağlı ətraflı fikir mübadiləsinin aparılması və bütövlükə əməkdaşlığımızın inkişaf etdirilməsi baxımından ehəmiyyətdir".

"Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri bütün dünya ölkələri üçün örnekdir və ikinci belə dövlətlər yoxdur ki, bütün sahələrdə six əməkdaşlıq etsinlər. Bu əməkdaşlıq 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra tamamilə yeni bir səviyyəyə qalxmış, Şuşa Beyannamesinin imzalanması ilə müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlmüşdür. Bir meqamı xüsusi olaraq diqqətə çatdırmaq istəyirəm: Azərbaycanın möhtəşəm Qələbəsindən sonra qısa zamanda Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ölkəmizə 5 dəfə səfər etmiş, Zəfər parادında və bir sira nəhəng infrastruktur obyektlərinin açılışında iştirak etmişdir. Bu və digər önəmi faktlar iki ölkə arasındakı dostluq, qardaşlıq və strateji müttəfiqlik münasibətlərinin sarsılmazlığını eks etdirir. Xüsusilə də, qardaş ölkənin mənəvi-siyasi dəstəyi Azerbaycanın tarixi Qələbəsinin siyasi-diplomatik müstəvidə möhkəmləndirilməsi üçün böyük ehəmiyyət daşıyır. Eyni zamanda, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu müddət ərzində Türkiyəyə 4 dəfə səfər edib. Dövlət başçımızın hər bir səfəri münasibətlərimizin inkişafına yeni impuls verir və qarşıda duran ortaq hədəfləre çatmağa geniş imkanlar yaradır. Dövlət başçılarının qardaşlıq münasibətlərini, Azərbaycan ilə Türkiye arasındakı sarsılmaz strateji müttəfiqliyi esas və örnək götürərək siyasi partiyalar olaraq əlaqələrimizi daha da gücləndirəcək, səmərəli, faydalı və məqsədyönlü birgə fealiyyətimizi bundan sonra da uğurla davam etdirecəyik", - deyə Tahir Budaqov vurğulayıb.

"Azərbaycan Qərb üçün niyə həyati əhəmiyyət kəsb edir?"

İsrailli sabiq nazir Azərbaycanın Qərb üçün həyati əhəmiyyətindən yazıb

ABŞ-in geniş oxuyucu kütləsinə malik populyar nəşri "Jewish News Syndicate" də İsrailin sabiq rabitə, peyk və kibertəhlükəsizlik naziri, iqtisadi Sülh Mərkəzinin prezidenti, tanmış siyasetçi və politoloq, Azərbaycanla bağlı İsrail mediasında maraqlı açıqlamaları ilə yadda qalan Ayub Karanın "Azərbaycan Qərb üçün niyə həyati əhəmiyyət kəsb edir?" sərlövhəli məqaləsi dərc olunub.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində bildirilib ki, cari il noyabrın 1-də keçiriləcək parlament seçkilərinə "Likud" partiyasının namizədi kimi qatılacaq sabiq nazir məqalədə Rusiya və İran sərhədində yerləşən bir ölkə kimi Azərbaycanın həmişə Qərb dünyası ilə pozitiv münasibətlərə can atlığı, özünün zəngin təbii qaz ehtiyatlarını və sahib olduğu taxil resurslarını Avropanın enerji böhrəni və inkişaf edən global ərzaq böhrənə kömək kimi təklif etdiyini vurğulayıb. Bunun ölkəmizin Qərbə göstərdiyi ilk yardım olmadığını diqqətə çatdırın müəllif misal olaraq bir müddət əvvəl Azərbaycanın Əfqanistandakı NATO qüvvələrinə yardım göndərdiyini də xatırladı.

Qeyd olunub ki, terrorizm və ekstremizmin hökm sürdüyü bir regionda ABŞ-in Azərbaycan kimi dostu olması həyati əhəmiyyət kəsb edir. Terrorizm və dini radikalizmin Qərb sivilizasiyasi üçün təhlükə olduğunu qeyd edən israilli siyasetçi bu gün teokratik İran rejiminin Hizbullah, HƏMƏS, Felestin İslami Cihadı, Yəməndə husileri və İraqda şie radikallarıni silahlandırdığını bildirmək yanaşı, bu yaxınlarda İran İngiləbi Keşikçiləri Korpusunun Azərbaycan və Ermənistən arasındaki kövrək sülh prosesini pozmaq məqsədilə iki ölkə sərhədinə genişmiqyaslı herbi təlimlər keçirdiyinə diqqət çəkib. Müəllifin fikrincə, İranın sözügedən hərəkətinin səbəbi Azərbaycanın bütün Yaxın Şərqi tehdid edən və İran tərəfindən dəsteklənən regional terrorizmle mübarizədə ABŞ və İsrailə xeyli müddət ərzində kömək etməsindən qaynaqlanır. Neticədə İran Azərbaycanla Ermənistən arasındakı qarşidurmadan ölkəmizin Qərbədəki mövqelərini zeiflətmək üçün istifadə edir. İsraili sabiq nazir hesab edir ki, Qərb sivilizasiyasının geleceyini düşünən hər kəs bunun baş verməsinə imkan verməməlidir.

Məqalədə bildirilib ki, Azərbaycan bu yaxınlarda Avropa İttifaqı (Aİ) ilə anlaşma memorandumu imzalayıb və gələcəkde Cənubi Qaz Dəhlizi vasitəsilə 2027-ci ilə qədər avropalıları ən azı 20 milyard kubmetr qazla təmin edəcək. Ukraynadakı müharibədən sonra Aİ-nin etibarlı enerji tərəfdəşlərinə ehtiyac duyacaqını proqnozlaşdırın müəllif mehəz Azərbaycanın belə bir tərəfdəş olacağına əminliyini ifade edib və bildirib ki, ölkəmizdəki iqtisadi azadlıq, qərbyönü oriyentasiya və dini azlıqlar üçün müsbət atmosfer Amerika və Avropa dəyərlərinə çox uyğundur. Məqalənin sonunda İsraili sabiq nazir müterəqqi insanların Azərbaycanın yanında yer almاسını və ölkəmizi hər fürsətə dəstəkleməsini xahiş edib.

Ravvin Mark Snayer: "Azərbaycan dinlərarası əlaqələrin təşviqi sahəsində multikultural harmoniya çərəğidir"

Xəber verildiyi kimi, Vaşingtonda "Qlobal sülh və təhlükəsizlik" naminə dinlərarası harmoniya mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, tədbirdə beynin mərkəzlərinin, müxtəlif dini qurumların, fondların, eləcə də diplomatik korpusun nümayəndələri iştirak ediblər.

Konfransda iştirak edən natiqlərdən biri, ABŞ-in Etnik Anlaşma Fondunun prezidenti Ravvin Mark Snayer deyib: "Mən bu dinlərarası dialoqa hər olunmuş konfransda iştirak etməkdən şərəf duyuram. Azərbaycan 57 müsəlman ölkə arasında dinlərarası əlaqələrin təşviqi sahəsində multikultural harmoniya çərəğidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dinlərarası dialoqun, əməkdaşlığın və birgəyəşayışın genişləndirilməsi üçün enerji və resursların sərf edilməsində xüsusi rol oynayır. Prezident İlham Əliyev bununla dünyaya bir nümunə göstərir. Mən bu prosesin və ABŞ ilə Azərbaycan arasında xüsusi münasibətlərin bir hissəsi olmaqdan qürur duyuram".

Tatırladaq ki, konfrans ABŞ-in Briqam Yanq Universitetinin tabeliyindəki Hüquq və Dini Araşdırıcılar üzrə Beynəlxalq Mərkəzi, Amerika Katolik Universitetinin Kolumbus Hüquq Məktəbi, Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin birgə təşkilatlılığı ilə reallaşıb.

Bəli, bu gün yaradılmasının 30-cu il-dönümünü qeyd edəcəyimiz Yeni Azərbaycan Partiyasının zəngin və şərəfli yolu, 850 minə yaxın üzvü sıralarında birləşdirməklə Azərbaycan realıqlarının, ulu öndər Heydər Əliyev ideyalarının təbliğine geniş imkanlar açılması təhlil olunmaqdır, böyük gələcəyi olan təşkilat kimi deyərləndirilməkdədir. Düz 30 il önce tarixi zərurətdən yaranan Yeni Azərbaycan Partiyası zamanın sınaqlarından çıxmış, xalqın etimadını layiqincə doğrultmuş, müstəqil Azərbaycanımızın firavan gələcəyinin dünəni, bu günü və gələcəyi naminə öz fəaliyyətini göstərən siyasi partiyadır. Nece ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, Azərbaycan xalqının xilaskarı ulu öndərimiz Heydər Əliyev demişdir: "Yeni Azərbaycan Partiyası dünənin, bu günün, gələcəyin partiyasıdır".

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASI: DÜNƏNİN, BU GÜNÜN VƏ GƏLƏCƏYİN PARTİYASI

30 il önce ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmış Yeni Azərbaycan Partiyası dünənin, bu günün və gələcəyin partiyası olaraq çox böyük və şərəfli yol keçib. Tarixə nəzər salsaq, görərik ki, Yeni Azərbaycan Partiyası ölkədə özbaşinalığın, xaos və anarxiyanın gökm sürdüyü, Azərbaycan dövlətçiliyinin məhv olmaq təhlükəsi ilə qarşılaşlığı zamanda 91 nəfər Azərbaycan ziyalisının izməsi ilə Naxçıvana, Heydər Əliyevə müraciət göndərildi. Azərbaycanın ən yeni tarixinə "91-lər" in müraciəti kimi daxil olmuş həmin sənəd əslində, bütün xalqın arzu və istəklərinin ifadəsi idi. Bu müraciət Azərbaycan xalqının çağırışı idi. Bu çağırışda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması və bu partiyaya Heydər Əliyevin rəhbərlik etməsi xahiş edildi. Heydər Əliyev xalqın səsinə səs verdi. Dövlətçilik məfkurəsini gücləndirmək, milli dövlətçilik ideologiyasını işləyib-hazırlamaq və onu reallaşdırmaq yalnız Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyət bacara bilərdi. Bacardı da! Lakin Heydər Əliyev xalqın müraciətini qəbul etse də, onun Bakıya gəlməsinə o zamankı hakimiyətin mənənlər yaratması ucbatından partiyani yaratmaq istəyən insanların bir hissəsi - 550 nəfərdən ibarət təşəbbüs qrupu Naxçıvana gedərək partiyanın təsis konfransını orada keçirməye nail oldular və Heydər Əliyev YAP-in sədri seçildi. Qısa zaman içinde Yeni Azərbaycan Partiyası xalqın içinde böyük nüfuza sahib oldu və 1993-cü il prezident seçkilərində Heydər Əliyev və onun rəhbərlik etdiyi partiya seçkilərə qalib geldi. Prezident seçkilərindən sonra Azərbaycan xalqı tam əmin oldu ki, hakimiyət etibarlı əllər dədir. Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışı ölkənin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatında köklü şəkildə dönüş yaratdı. Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələrini gücləndirdi. 1994-cü ildə Ermənistən ilə Azərbaycan arasında ateşkəs elan olundu. Həmin ildə "Əsrin müqaviləsi" imzalandı, 1995-ci ildə Azərbaycan Konstitusiyası qəbul edildi və digər mühüm əhəmiyyətli işlər həyata keçirildi. Bununla da Azərbaycanın iqtisadi təreqqisi başlanmış oldu.

ULU ÖNDƏRİN SİYASI KURSUNU LAYIQİNCƏ DAVAM ETDİRƏN, YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASININ SƏDRİ, PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV ÇOX BÖYÜK UĞURLAR QAZANDI

Bəli, əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və öten 30 ildə çətin, uğurlu və şərəfli yol keçmiş dünənin, bu günün və sabahın partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin dayanıqlı inkişafına mü hü məhfələr verib. Və bu gün ümummilli li-

Dünənin, bu günün, gələcəyin partiyası!

İLHAM ƏLİYEV: " Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da ölkəmizdə gedən bütün proseslərin mərkəzində olacaq"

derimiz Heydər Əliyevin müdriklüyü, qətiyyəti və ideyaları əsasında yaradılmış Yeni Azərbaycan Partiyası Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə nəinki Azərbaycanın, bütünlük Cənubi Qafqaz regionunun ən böyük siyasi partiyasına çevrilib. Bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının sıraları getdikcə artması xalqımızın dövlətətimizin başçısına və Yeni Azərbaycan Partiyasına olan dərin inamdan və ehtiramdan irəli gəlir. Bəli, Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti təkər keçmişizlə yox, həm də bu günümüz, gələcəyimizlə bağlıdır. 2003-cü, 2008-ci, 2013-cü və 2018-ci illərdə keçirilən prezident seçkilərinin nəticələri də bir daha göstərdi ki, bu siyasi təşkilatın fəaliyyətinin ictimai-fəlsəfi mahiyyəti Azərbaycanın milli dövlətçilik ənənələrinin inkişafı ilə sıx bağlıdır və hələ uzun illər onun siyasi həyatımızda həlledici rol oynayacağı şübhə doğurmur. Bu mənənə Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyev daim bəyan edir ki, o, Heydər Əliyev ideyalarına, onun müəyyənələşdirdiyi yola alternativ görmür və gələcək fəaliyyətini də məhz bu prinsiplər əsasında quracaqdır: "Mən öz seçkiqabağı çıxışlarında dəfələrə demişdim ki, bu siyasetə sadıq olacağam. Bir vətəndaş kimi, bir siyasetçi kimi mən açıq-aydın görürem ki, Azərbaycanda bu siyasetə alternativ yoxdur. Əgər biz isteyirikse ki, Azərbaycan xalqı rahat, xoşbəxt yaşasın, bu siyaset mütləq və mütləq davam etdirilməlidir".

QALIB XALQIN QALIB PARTİYASI - PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN APARDIĞI SIYASƏTİN MƏQSƏD VƏ VƏZİFƏLƏRİ, EYNİ ZAMANDA, ONUN SƏDRİ OLDUĞU PARTİYANIN MƏQSƏD VƏ VƏZİFƏLƏRİ DEMƏKDİR

Bəli, Azərbaycan xalqı bu günlərdə Qələbə sevincini ikinci ildönümünü qeyd edəcək və bu Qələbə sevincini azərbaycan xalqına yaşıdan Ali Baş Komandan, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyevdir. Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti iradesi, sərkərdəlik məhərəti və müdrik siyasetinin nəticəsidir ki, 44 gün davam edən Vətən müharibəsi şanlı Qələbə ilə

nəticələndi. Bu şanlı Qələbə Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərle yazıldı. Və bu gün partiyamızın 30 ilini Qarabağımızın 30 ildən sonra 44 gün ərzində Ali Baş Komandanımız, Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin diplomatik siyaseti, Müzəffər Ordumuzun, rəşadətli əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlığı sayesində əldə edilən Qələbə günümüzün ikinci ilinin sevincini yaşadığımız günlərdə qeyd etməyimiz hər bir YAP üzvünün böyük sevincidir. Məhz bu baxımdan da, bu gün Azərbaycanın son illerde qazandığı böyük nailiyyətlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı və bu gün Prezident İlham Əliyevin Sədri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti ilə bilavasitə bağlıdır. Həmçinin, 30 ilə yaxın şərəfli yolda Azərbaycanın qazandığı uğurların bələdçi kimi çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyasının 2021-ci il martın 5-de VII qurultayının keçirilməsi də böyük tarixi hadisə idi. Çünkü bu qurultay birliyimizin, həmrəyiyimizin nümayişi olmaqla, həm də bu 30 illər ərzində Yeni Azərbaycan Partiyasının daim təkmilləşməyə, yeniləşməyə doğru getdiyinin bir daha əyani şəkildə sübutu idi. YAP-in Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qurultayda ki genişməzmunlu çıxışında partiyanın yarandığı vaxtdan indiyə kimi müstəqil dövlətçiliyin və demokratik siyasi sistemin möhkəmənməsi, ölkəmizin davamlı inkişafı, milli birliyin və vətəndaş həmrəyliyinin təmin olunması istiqamətində göstərdiyi fəaliyyətə bağlı dəyərli fikirlər irəli sürdü. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Partiyamızın VII qurultayı ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında ənənəli hadisədir. Yeni Azərbaycan Partiyası nəinki Azərbaycanın, Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi partiyasıdır. Partiyamızın böyük ənənələri var".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının VI qurultayından üç il ötdüyünü və bu illər ərzində böyük nailiyyətlər və qələbələr əldə olunduğunu deyib: "Bu illər ölkəmiz üçün, bölgəmiz üçün həlledici illər olmuşdur. Üç il ərzində ölkə həyatında bir çox ənənəli hadisələr baş vermişdir. Təbii ki, onların arasında ən ənənəli ərazi bütövlüyümüzün bərpə edilməsi, Vətən müharibəsində parlaq Qələbənin qazanılmasıdır. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpə etdi, tarixi ədalət bərpə etdi, işğalçıları əzəli torpaqlarımızdan qovdu və beləliklə, tarixi ədalət bərpə olundu. Bizim şanlı Qələbəmiz qürur mənbəyimizdir". Bəli, bu Qələbə həqiqətən de bizim qürur mənbəyi-

mizdir. Bu reallığı Azərbaycan xalqı görür və belkə də bu, son 30 ildə bu qədər qırurul olmamışdı - 44 gün ərzində tariximizin Zəfer Salnaməsi yazılı, Bütövləşən Azərbaycanımız - Qarabağ Azərbaycanımıza qovuşdu. Məhz bu Büyük Qələbə Prezident İlham Əliyevin sözüne, vədinə sadıq qalan dövlət başçısı imicini qazanması bütün sahələrdə təsdiqlənmesinin reallığıdır. Bu yerde Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildə keçirilən andırmə mərasimində söylədiyi bu fikirləri bir daha yada salmaq yerine düşər: "Bütün bunları həyata keçirmek və Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün, en başlıcası, ölkədə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyaseti davam etdirəcəyəm". Beləliklə, Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi partiyası olan YAP-in VII qurultayından öten dövr ərzində həyata keçirilən islahatlar fonunda ölkədə yeni siyasi mühitin formallaşması, siyasi və milli həmrəyliyin daha da güclənməsi, hakim partiyanın fəaliyyətində, idarəetmədə yeni keyfiyyət dəyişikliklər müşahidə olunur. Həmçinin həyata keçirilən islahatlar partiyanın fəaliyyətində əvvilik və səmərəliliyin artırmasına səbəb olub. Partiyamızın Sədri cənab İlham Əliyevin dediyi kimi, "İndi Azərbaycanda görülən işlər, ölkəmizin uğurlu inkişafı, elbət, hər bir vətənparvar insana əyani şəkildə göstərir ki, bugünkü iqtidarı apardığı siyaset yeganə düzgün siyasetdir". Bir sözə, bu gün əminliklə demək olar ki, yaradıcı Ümummilli Lider olan Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətində Heydər Əliyevin ideya və arzuları yaşayır. Qarabağ Zəferindən sonra yaranmış yeni realıqlar fonunda Azərbaycan partiyanın Sədri, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə parlaq gələcəyə doğru daha inamla irəliləyəcək.

Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev cənablarının söylədiyi kimi: "YAP sözün əsl mənasında ümumxalq partiyasına çevrilib. Cəmiyyətimizin bütün təbəqələri hakim partiyada birləşib. YAP nəinki Azərbaycanın, Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi təşkilatıdır. Partiyamızın böyük ənənələri var. Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da ölkəmizdə gedən bütün proseslərin mərkəzində olacaq".

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

Koronavirüs pandemiyası dünya ölkələrinə yayıldığı zamandan təxərəsalınmaz tədbirlər həyata keçirilməye başlanıldı. Dünyanın bir parçası olan Azərbaycanda da əhalinin sağlamlığının qorunması Azərdaycan Prezidenti İlham Əliyevin ciddi nəzarəti altında olduğundan ölkəmiz bu pandemiya ilə mübarizədə qabaqcıl ölkələr sırasında yer aldı. Dövlət başçısı tərefindən pandemiya ilə mübarizədə sistemli tədbirlərin həyata keçirilmesi öz bəhəresin vermiş oldu. Azərbaycanda COVID-19 koronavirus infeksiyasına ölkədə ilk yoluxma hadisəsi 2020-ci il fevralın 28-də qeydə almışdır. Yeni qlobal pandemiya - koronavirus (COVID-19) infeksiyası Yer kürəsini, eləcə də ölkəmizin vətəndaşlarının sağlamlığını təhlükə altına aldığı bir zamananda Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli iradəsi ve təşəbbüskarlığı sayəsində ilk gündən ölkəmizdə koronavirusun geniş yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə vətəndaşlarımızın sağlamlığının qorunmasına xidmet edən bütün zəruri, qabaqlayıcı addımları atıldı. Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargah yaradılaraq, pandemiya əleyhinə karantin tədbirləri həyata keçirilməye başlandı. Dövlət başçısının rəhbərliyi altında görülmüş çoxşaxəli qabaqlayıcı profilaktik tədbirlər nəticəsində ölkəmiz bu bəşəri bələdan az itkilərlə çıxmaga müvəffəq olur, epidemioloji vəziyyət daim nəzarət altındadır. Koronavirusa yoluxmuş xəstələrin müalicəsi üçün xüsusi rejimli xəstəxanalar fəaliyyət göstərir. Koronavirusa yoluxmuş bütün pasientlər Azərbaycanın ən yaxşı xəstəxanalarında dövlətin hesabına müalicə olunur. Maskə fabrikinin və qoruyucu kombinezonların istehsalı müəssisəsinin açılışı dövlətimizin əhalinin sağlamlığının qorunması məsələsinə nə dərəcədə diqqətlə və həssas yanaşmasını göstərmış oldu. Bu gün bütün dünyada olduğu kimi, Azərbaycan da koronavirus pandemiyası ilə mübarizəni davam etdirir, təhlükəli infeksiyanın yayılması qarşısının alınması məqsədi ilə davamlı

Pandemiya hələ də bitməyib...

Koronavirusun mutasiyalara uğrayan yeni forması aşkarlanıb

tədbirlər ardıcıl olaraq həyata keçirilir. Bildiyimiz kimi, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı "COVID-19"-la bağlı milli və beynəlxalq seviyyədə göstərdiyi ciddi səylərə görə, Azərbaycan hökumətinə dərin minnətdarlığını bildirmişdi. "Bizim təşəbbüsümüzlə 2020-ci ilin aprelində Türk Şurasının Zirvə toplantısı, 2020-ci ilin mayında Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısı və 2020-ci ilin dekabrında BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində xüsusi sessiyası keçirilib. Azərbaycan öz beynəlxalq

mesuliyyətinə sadıq olaraq Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon ABŞ dolları həcmində könlüllü maliyyə yardımı ayırib. Biz, həmçinin 30-dan çox ölkəyə koronavirusla mübarizədə birbaşa humanitar və maliyyə yardımı göstərmişik" - deyə Cənab Prezident bildirmişdir.

Ölkəmizdə təxirəsalınmaz tədbirlər ardıcıl olaraq keçirildi və bu gün də davam etməkdədir. Qeyd edək ki, Azərbaycanda koronavirusa yoluxma hallarında stabillik müşahidə olunsa da, Nazirlər Kabinetinin

son qərarı ilə Azərbaycanda karantin rejiminin müddəti gələn il yanvarın 1-dək uzadılib. Müddətin uzadılması heç də təsadüfi deyil. Çünkü hazırda dünyada pandemiya davam edir. Bəzi ölkələrdə omikron şəminin yeni alt variantları təqdim olunur. Eləcə də qonşu ölkələrdən olan Rusiyada da daha iki şəm aşkarlanıb. Rusiyada aşkarlanan yeni şəmlər koronavirusun mutasiyalara uğrayan yeni formasıdır. Bu onu bir daha göstərir ki, pandemiyanın əvvəlində tövsiyə edilən qaydalara riyət etmək məslehət görülür. Karantin rejiminin müddətinin uzadılmasının payız-qış mövsümündə asılı olduğundan bu aylarda bütün respirator virus xəstəliklərinin sayıda artım müşahidə olunur. Koronavirusa qarşı ən əlvərişli mübarizə üsulu isə vaksinasiyadır. Bu gün ölkəmizdə əhalinin vaksinasiya işləri uğurla reallaşır. Vaksinasiyaya start verən Avropa İttifaqından bir ay sonra Azərbaycanda bu prosesə başlanılib. Azərbaycan Cənubi Qafqazda ilk olaraq artıq vaksinasiya işlərinə start vermiş ölkədir. 2021-ci ilin yanvarın 18-dən başlayaraq Azərbaycanda vaksinasiya başlamışdır. Azərbaycanda bu güne qədər vurulan vaksin dozalarının ümumi sayı 13 milyon 911 min 37, birinci mərhələ üzrə vurulan peyvənd dozalarının ümumi sayı 5 milyon 389 min 999, ikinci mərhələ üzrə 4 milyon 871 min 404, üç və daha çox doza vaksinlərin sayı 3 milyon 386 min 616, pozitiv nəticədən sonra "buster" doza vaksinlərin sayı 263 min 18-dir. Ölkədə ümumilikdə 823 min 247 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müyyəyen edilib, onlardan 812 min 982 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 9 min 944 nəfər vəfat edib. Aktiv xəste sayı 321 nəfərdir. Koronavirus "COVID-19" infeksiyasının ölkəmizdə yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə, təxirəsalınmaz tədbirlər ardıcıl olaraq davam etdirilir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQİZİ

Getdikcə bahalaşan mənzil qiymətlərinində vəziyyət necədir?

Bu azərbaycanlıların gəlirlərinin azalması, yoxsa digər ölkələrə üstünlük verməsi ilə bağlıdır?

Mühərbi səbəbindən Ukraynanan, eyni zamanda Rusiyadan ölkəyə materialların gətirilməsi üçün müyyəyen çətinliklər var.

Rusiya və Ukrayna mühərbi nəzər salsaq, dəmir məmulatlarının əksəriyyəti dönyaının bütün ölkələrinə adıçəkilən ölkələrdən paylanırdı. Eləcə də tikinti materiallarını həm Azərbaycan, həm Türkiyə Rusiyadan alırlılar ki, mühərbi səbəbələ qiyətlər qalxıb. Türkiyədə inflasiya gedir və şirkətlər məcburdurlar ki, qiyətləri artırsınlar. Axın da çox olduğuna görə tələbat da çoxdur. Ümumilikdə daşınmaz əmlakların qiyətlərinində də artım hər bir ölkədə müşahidə olunur.

Rəsmi məlumatlara görə, paytaxtda yüz qırxa yaxın qəzalı bina var. Belə binalarda da qiyət artımı müşahidə olunur. Köhnə və qəzalı binalarda mənzillərin bahalaşmasının əsas səbəbi pilot layihələr üzrə həmin binaların sökülüb əvəzində yeni binaların tikilməsidir.

Tələbələrin kütləvi şəkildə paytaxta axın etməsi kirayə mənzil bazarında da ciddi prob-

lemələr və qiyət artımı yaradıb. Ən çox qiyət artımı Yasaşmal və Nərimanov rayonlarında. Belə ki, ötən il bu rayonlarda köhnə mənzillərdə birotaqlı mənzili 300 manata tapmaq olurdu, indi 400 manatdır.

"MBA" konsalting və qiyətləndirme şirkətinin baş direktoru Nüşret İbrahimov SİA-ya açıqlamasında qeyd edir. Təbii ki Azərbaycanda o cümlədən dönya iqtisadiyyatında, həm maliyyə bazarlarında, həm də siyasi arenada baş verən hadisələri nəzərə alsaq bu ilin qalan iki ayında və gələn ilin 12 ayı daxil olmaqla qiyətlərin bahalaşması qəçiləndir və yüksək səviyyədə artımı ehtimal edilir. Konvensiya ob-

yektləri və tekrar mənzil bazarında qiyət artımı digər sektorlara nisbətən daha çoxdur.

Hazırda şəhərin mərkəzi ərazilərdə 1 otaqlı mənzillərin qiyətini köhnə tikili binalarda 70-80 min manat, yeni tikili binalarda isə 80-100 min manat aralığında dəyişir. 2 otaqlı mənzillər köhnə tikili binalarda 80-100 min manat, yeni tikili lərde 100-150 min manat, 3 otaqlı mənzillər isə köhnə tikili lərde 120-150 min manat, yeni tikili binalarda 150-200 min manata təklif olunur.

Rusiya və Ukrayna arasında baş verən mühərbi səbəbindən tikinti materiallarının daşınmásında böyük problemlər yaranıb. Digər tərəfdən tikintilər əsasən

Bakı şəhərində getdiyinə görə paytaxt ərazisində tikintiye yararlı torpaq sahələri məhdud saydadır. Ona görə tikinti şirkətləri pilot layihələr üzərindən, köhnə 4-5 mərtəbəli binaları sökərək orada böyük binalar tikirilər.

Əvvəlki aylardan fərqli olaraq oktyabr ayında daha bahalı mənzillərin qiyətində də 3 faiz artım qeydə alınır. Ən ucuz evlər Abşeron və Masazır ərazisində və şəhərətrafi yerlərdədir. Burada yeni bina evlərinin 1 kvadratmetri 600 AZN-dən başlayır. Sumqayıt və Xirdalanda isə 1 kvadratmetri 850 AZN-dən başlanıq qiyətlərlə təklif edilir.

Şəhər mərkəzine yaxın hissələrə doğru isə bu qiyətmə 1000-1100 AZN təşkil edir. Paytaxtın mərkəzində mənzillərin 1 kvadratmetri 1500-2000 AZN arasında dəyişir. Tam mərkəzdə isə evlərin 1 kvadratmetri 2500 AZN-dir.

Şəhər ətrafində fərdi evlərin qiyətində isə yanaşma fərqlidir. Burada torpaq sahəsi və onun tikintisine çəkilən xərc də nəzər alınır. Lakin ümumilikdə şəhər ətrafi ərazilərdə fərdi evlərin 1 kvadratmetri 500-600 AZN-dən başlayır.

Həvar Şəfiyeva

3 0 illik yubileyini Yeni Azərbaycan Partiyası zəfər qazanmış bir ölkənin hakim partiyası kimi qeyd edir. Yalnız bu misilsiz qələbəde deyil, əslin-də, bu gün ölkənin adı ilə bağlı olan hər bir dəyərli məqamda, uğur və naliyyətlərdə bütün çətinlikləri, irəliyə doğru addımları ilə birgə partyanın birbaşa rolü və missiyası var. Və bu missiyanın da məhək daşına çevrilməsində bütöv bir ömür nisar etmiş qüdrətli şəxsiyyətin, təməlini qoymuş müasir Azərbaycanın obrazını yaratmış olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük siyasi gücü! Partyanın öz obrazının hüdudları və hüdudsuzluğu məhz bu parametrdə görünür, gerçekləşir.

Məlumdur ki, 21 noyabr 1992-ci ildə Naxçıvan şəhərində Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin bu partiyanın Sədri seçilməsi ilə yeni qurulmuş gənc respublikanın siyasi həya-tında böyük döñüşün əsası qoyuldu. Partyanın hansı zərurətdən yaranması dövrün çətinliyindən doğmuşdu, məşhur bir ifadəni bir balaca dəyişib de-sək, Yeni Azərbaycan Partiyasını zəmanə özü yaratmışdı. 1990-ci illərin xaotik mənzərəsi hamimizə məlumdur. Biz həmin illərin sərt və kataklık prosesləri içindən çıxmış insanlarıq. Öləkə daxilində yaranmış hərc-mərclik, hərbi hissədə ard-arda qazanılan uğursuzluqlar, torpaq itkili, ölkənin ağır sosial böhranla sı-nağa çəkilməsi insanlarda sarṣılı ovqat, depressiv durum yaratmışdı. Belə bir döñəmdə bir qrup ziyanlı ümid yeri kimi məhz, Ulu Öndər Heydər Əliyevə müraciət etdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və bu partianın fəaliyyətində iştirak edəcəyi-ne ilk münasibətini 1992-ci il oktyabrın 16-da ona bu münasibət-le müraciət edən bir qrup Azərbaycan ziyalısına oktyabrın 24-də verdiyi cavabda belə dəyerləndirmişdir: "Güman edirəm ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinin gələcək həyatının və fəaliyyətin əsasını təşkil edən demokratiya və siyasi plüralizm şəraitində sizin müraciətinizdə göstərilən Yeni Azərbaycan siyasi partiyasının yaradılması obyektiv zərurətdən doğur. Belə partiya Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edərək, yeni müstəqil Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsində və inkişafında tarixi rol oynaya biler. Əger belə bir partiya yaradırsa, onun fəaliyyətində fəal iştirak etməye hazırlı".

Həmin cavabda Ulu Öndər Heydər Əliyev bildirirdi ki, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi əldə etməsi təxminən səksəninci illərin əvvəllərin-dən başlanmış, keçmiş Sovet İttifaqında və bütün dünyada ge-

ELNARƏ AKİMOVA,
YAP idarə Heyətinin üzvü,
filologiya elmləri doktoru

dən ictimai-siyasi proseslərin zəruri nəticəsi olaraq meydana çıxmışdır. Bu mənada o, müstəqilliyimizi ayrı-ayrı təşkilatların və təsisatların adına bağlamağın düzgün olduğunu bildirirdi. Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri kimi Ulu Öndər Heydər Əliyevle ilk müşahibəni 1992-ci il dekabrın 13-də Moskvada çıxan "Nezavisimaya qazeta" dərc etdi. Rus jurnalıstin ilk suali əslində yeni yaradılmış partyanın siyasi xəttinin, daha doğrusu, onun liderinin siyasi görüşlərinin dünya miqyasında həssaslıqla müşahidə olunduğu dəlil idi. Müxbir sual verirdi ki, "Yeni Azərbaycan adlı siyasi partyanın yaradılması və sizin həmin partiyaya sədr seçiləyiniz təkcə respublikanızın kütləvi informasiya vasitələrində deyil, onun hüdudlarından xeyli kənarlarda da böyük eks-səda doğurmusdur. Bəzi müşahidəçilər sizin partiyaya Azərbaycan Xalq Cəbhəsinə müxalif olan partiya kimi baxırlar. Bununla əlaqədar olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının əsas məqsəd və vəzifələrini bilmək istərdim".

Bu, əslində həmin döñəmdə tekçə Rusiya ictimaiyyətinin deyil, dünyanın cavab tapmaq istədiyi sual idi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin cavabı isə hədsiz dərəcədə korrekt və ümummilli məzmunda olmuşdur: "Yeni Azərbaycan Partiyası parlament tipli partiyadır və qəbul etdiyi programına uyğun olaraq, aşağıdakılari özünü məqsədləri hesab edir: Azərbaycanın dövlət müstəqilliyyinin möhkəmləndirilməsi; milli, dini və dil mənsubiyyətindən asılı olmayıraq, bütün vətəndaşlarının bərabər hüquqlara malik olduğu sivilizisiyalı, demokratik, hüquqi dövlət yaradılması. Lakin on planda Azərbaycanın qarşısında duran ən mühüm və təxirəsalınmaz problemlərin həlli dayanır - hər şeydən əvvəl, respublikanın geniş miqyaslı xarakter almış müharibə vəziyyətindən çıxarılması, Qarabağ problemi-nin həll olunması, habelə ağır sosial iqtisadi böhranın dəfə edilməsi. Partyanın Siyasi Şurasına

Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların və etnik qrupların nümayəndələri - ruslar, yəhudilər, talyşlər, lezgilər, kürdər və baş-qalarlı daxildirlər. Partyanın ro-luna geldikdə isə onun lap əvvəldən müxalif kimi yaradıldığını söyləmək, zənimcə, düzgün deyildir. Bu partyanın rolonun dar mənənədə başa düşülməsidir. Partiya özünün qarşısına daha miqyaslı məqsəd və vəzifələr qoyur".

Ulu Öndər Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının müxalif partiyası deyil, cəmiyyəti, toplumu, o döñəmdə isə parça-lanmaq tehlükəsi qarşısında qalan Azərbaycanı birləşdirmek missiyasını boynuna götürmüş ümummilli partiya olduğunu bəyan edirdi. Bu gün 30 yaşı adlaşmış Yeni Azərbaycan Partiyasının bioqrafik məzmununa da elə bu siyasi manifestin gerçəkliliyindən baxmaq lazımdır. Bu kontekstdən baxanda isə görmək çətin olmur. Partiya keçidi 30 ildə hər zaman həm birləşdirici-lik missiyasına, həm də dürüst ideoloji dövlətçilik mövqeyinə sadıq qalmışdır. Ona görə ikinci Qarabağ savaşının başlığındığı döñəmdə Yeni Azərbaycan Partiyasının Ali Baş Komandanın, xalqın və ordunun yanında olma-sı təəccüb doğurmamalıdır. Bu, onun illərlə gəldiyi yolun məntiqi sonucu idi.

Qeyd etdiyimiz kimi, Ümummilli Lider Heydər Əliyev partyanın qarşısında dayanan əsas məqsəd olaraq, iki mühüm mə-qama vurğu salırı: "hər şeydən əvvəl, respublikanın geniş miqyaslı xarakter almış müharibə vəziyyətindən çıxarılması, Qarabağ problemi-nin həll olunması". Birinci məsələni çox keçmədən özü həll etməyi bacarımsıdı. Adını tarixə Xilaskar Lider olaraq yazdırın Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi siyaset qlobal mahiyətine görə bənzərsiz tarixi mərhələdə Azərbaycanın gücünə və Azərbaycan ictimai fikrinin təməl daşına çevrilmişdir. XX yü-zilliyin sonunda Ərəbistandan Qafqaza qədər dalgalanan siyasi ziddiyyətlərin Azərbaycana yansımaması, Azərbaycanın Şərqdə də, Qafqazda da müsətsəna bir dünya dövləti kimi öz sabitliyini və hər mənada müstəqilliyini qoruyub saxlaması, Azərbaycanın Şərqdə unikal, tolerant bir Avropa dövləti kimi təzahür etmesi Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi xəttinin gücünə, onun ümummilli mahiyətine ən mükəmməl və etibarlı sübutudur.

Ulu Öndər Heydər Əliyev üçün hər zaman əsas amal milli birlik, milli vəhdət olmuşdur. Onun azərbaycanlı təliminin ana yapısında dayanan başlıca məqam ele bundan qaynaqlanır. İqtisadi coğrafiyanı böyük qu-ruculuq işləriyle, mənəvi coğrafiyanı isə milli-mənəvi dəyərlərin Azərbaycana qaytarılmasıyla

gerçəkləşdirən Ulu Öndər Heydər Əliyevin atlığı bütün addim-ları milli məfkurənin gelişməsinə imkan yaratmaq məqsədi gündürdü. Heydər Əliyev bu məqsədə doğru sovet hakimiyətinin ən keskin dövrlerinde yüksək tribuna-ta temsil olunarken irəliləmişdir, yüksək kürsülərdən Azərbaycanın sözünü deməyə cəsəret və hünər göstərmişdir. "Kitabi- Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi ilə bağlı imzaladığı sə-rəncam, 1981-ci ildə Nizami Gəncəvinin 840 illiyyinin bütün SSRİ miqyasında keçirilməsinə nail olması, 1973-ci ildə İmadəddin Nəsiminin ilk anadilli divanını çap etdirməsi, 1978-ci ildə Azərbaycanın dövlət himnini dövriyyəyə getirməsi, 1982-ci ildə Şuşada Vaqifə məqbərə ucaltması, yenə də 1982-ci ildə Hüseyin Cavidin nəşinin Sibirin uzaq Tayşet vilayətində vətənə getirdirməsi, ona Naxçıvanda məqbərə ucaltması və s. kimi mötəbər, eyni zamanda böyük hünər teləb edən əməllər məcmusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin minillik dövlətçilik tariximizə milli məfkureyə istinad edən ilk və yeni Azərbaycan dövlətinin qurucusu kimi daxil olmasına imkan verir. Ona qədər Azərbaycan idarəedicilik tarixində belə bir siyasi kontekstindən olmayı hər kəsə bəlliidir. Bu gün hələ başçısı, Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin də siyasetində milli məfkurəyə istinad xətti konsepsiya, təlim səviyyəsində gerçəkləşir. Onun ard-arda imzaladığı - "Multikulturalizm ili", "İslam həmrəyliyi ili", "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili", "İmadəddin Nəsimi ili", "Nizami Gəncəvi ili", "Şuşa ili" və nəhayət, növbəti ildə böyük coşğu ilə qeyd edəcəyimiz "Heydər Əliyev ili" kimi sərəncamlar mədəniyyətin inkişafına, tarixi yaddaşın bərpasına, eləcə də layiqli şəxsiyyətlərin misilsiz xidmətlərinə dəyər qazandırmaq, onları yeni düşüncə kontekstindən inceleməyə imkan yaratmaq, ən kiçik nüansı belə bədii-estetik yaddaşın məxəzinə çevirmək baxımlıdan müstənas addımdır.

Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı məktəbdır. Bu məktəbin fundamental əsasları ilk növbədə, milli "men"in qorunması istiqamətində monolit həmrəyliyin hökmferma olmasında, dövlətçilik şüurunun oyaqlığında, ideoloji mövqedən sapmamaq əqidəsində özünü göstərir. Bu gün Heydər Əliyevin adı, arzu və əməlləri onun ideya və ideallarında yaşayır. Yeni Azərbaycan Partiyası sistem özəlliyinin, siyasi mədəni atmosferin yaradılmasında özü missiyasında olan bir partiyadır. Etiraf etmək lazımdır ki, siyasi mübarizə aparmaq, cəmiyyətdə baş verənlərə sivil davranış əsasında, mədəni

şəkildə münasibət bildirmək bu partiyanın nüfuzunun saxlama-sında əsas faktorlardan biridir. Xarici əlaqələrin qurulması və möhkəmləndirilməsi, müxtəlif din və dil mənsubluğuna malik şəxslərin, müxtəlif yaş qruplarına mənsub insanların burada təmsil olunması Partiyasının gücün miqyasını göstərir. Amma ən böyük güc onun dövlətçilik ideyalarına sadıq olmasına, dürüst ideoloji mövqeyindən. Bunu ölkə başçısı İlham Əliyev də çıxişlarında defələrlə səsləndirir: "Yeni Azərbaycan Partiya-sı özünü müxalif adlandıran in-di ki qüvvələrdən fərqli olaraq, heç vaxt öz dövletinə, xalqına müxalifətdə olmamışdır. Bizim partiyamız və onun üzvləri bütün dövrlerde dövlətçiliyə sadıq olmuşdur".

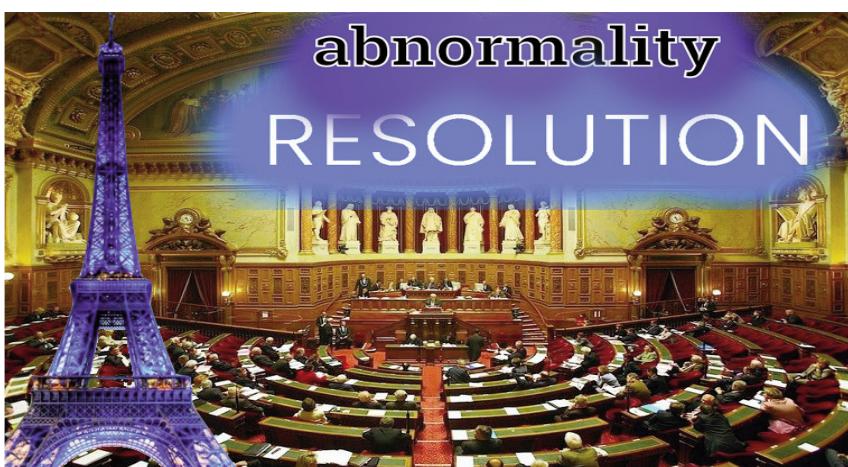
Bəli, Ulu Öndər Heydər Əliyevin özünləni qoymuş Yeni Azərbaycan Partiyası illərdir bu böyük yolu öz rəhbərinə layiq olan ezmələ qət etməkdədir. Ona görə dil və din, mental və yad-daş, mənəvi-exlaqi dəyərlər kontekstində ehtiva olunan sahiblik şüuru, bir yumruqda cəm olaraq milli birliliyi qorumağı strateji xəttin əsas konsepsiyasına çevir-mək əzmi ikinci Qarabağ sava-şında qazandığımız Zəfərin cöv-həri oldu. O zəfər ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin səsləndirdiyi əsas məramın hədəfi idi. Ümummilli lider bilirdi ki, bunun üçün zamana ehtiyac var. Güclənmiş, artmış, böyümüş Azərbaycan ar-dınca Zəfər himnini getirəcədi. Necə ki, getirdi. Bu gün həyata keçirilən layihələr, gerçəkləşdirilən əməllər sırası Ali Baş Komandan İlham Əliyevin öz qəhrəmanın simasında ən yeni Azərbaycanın qazandığı qlobal uğurları, XXI əsrə dən dünyaya səs salan yenile-şən Azərbaycanı görməyə imkan verir. Bu həm də Ulu Öndər Heydər Əliyev ideya-larının gerçəkliliyi və qələbəsidir.

Gündə-günə yeniləşən, çağdaş dünya meridianlarında yerini axtarın, Şərqdən Qərbe, Qərbdən Şerqə gedən yolların qoşağındə hər gün daha da çox mərkəz, görüş, ünsiyyət məkanı rolunu oynayan, bəşəriyyətin ta-leyiini düşünən ictimai-siyasi, tarixi-mədəni, qlobal, milli və multikultural ideyaların, ideologiyaların, müzakirə və tədbirlərin əsli-sınaq meydanına çevrilən ən yeni Azərbaycanın obrazı məhz Heydər Əliyevin ideya və ideal-larının təcəssümüdür. Bu yeni əserin, yeni Azərbaycanın qəhrəmanı isə Heydər Əliyev yolu-nun layiqli davamçısı, Ulu Öndərin Azərbaycanlı təlimini yeni tarixi şəraitdə yaradıcı şəkildə inkişaf etdirən, Azərbaycan adını, Azərbaycan xalqının xoş niy-yət və məramlarını hər gün dün-yaya daha da çox tanıdan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevdir.

Anormali

ANTI-AZƏRBAYCAN QƏTNAMƏSİ

Fransa Senatı anti-Azərbaycan mövqeyi ilə yenə də digərlərindən fərqlənib, amma bu dəfə daha böyük ikrəh doğurub, çünki ortada olan həqiqətləri ardıcıl olaraq ikiüzlülük təhrif etməsi əndəzəni aşır. Belə qənaətə gəlinir ki, Fransa Senatında ya dəlilik hökm sürür, ya da ikiüzlülük, amma ikiüzlülüğün fonunda da bir dəlilik görünür, çünki simasızlığı da həddi görünməmiş dərəcədə təzahür edib.

İndi bütün dünyanın Fransa senatına gülməyə, istehza etməyə belə haqqı çatır, çünki çıxardığı qətnamə olduqca anormaldır. Eyni ilə məşhər Roma əfsanələrindən birində İmperator Kaliqlananın öz atından bəhs edildiyi neçə gülüş doğurmışdusa, indi Fransa Senatının da qətnaməsi eləcə istehzaya layiqdir və bu əfsanə həmin o imperatorun dəliliyinin ölçüsünü göstərdiyi kimi, Fransa Senatının qəbul etdiyi qətnamə də senatın bir növ dəlilik ölçüsünü ortaya qoymuş oldu. Nə qədər üzsüz, ikiüzlü olmaq lazımlı gəlir ki, həqiqətlər bu qədər təhrif edilsin. Yaxud, nə qədər dəli olmaq lazımdır ki, Ermənistən etdiklərinə məhəl qoymadan, Azərbaycan tərefi etmədiklərinə görə günahkar görülsün. Buna ikiüzlülükden başqa həm də dəlilik demek yerinə düşür, amma hər bir halda Fransa Senatının sonuncu mövqeyi, qətnaməsi anormallıq əlamati kimi qeydə alındı. Özü de Praqada görüşündə bu ölkənin prezidenti Emmanuel Makronun Bəyanat imzalanan zaman ağzına su alıb sakit durmasının ardında ölkəsinin senatının anormal bəyanatla çıxış etməsinə həqiqətən də dəlilikdən, anormallıqdan başqa ad vermək olmur.

Məhz Praqada Bəyanat imzalandıqdan sonra, tərəflər bir-birinin ərazi bütövlüyünü tanıldıqdan sonra, bu ilin sonuna qədəq sülh sazişinin imzalanacağı barədə razılığa gəldikdən sonra Fransanın yuyulmamış qasıq kimi ortaya atılması olduqca iyrənc görünür və yaxşı heç nəyə xidmət etmir. Əvvəl, hər iki tərəfin bir-birinin ərazi bütövlüyünü tanıması, sülh müqaviləsinə hazırlaşması münaqışının tamamilə bitməsi demək olduğu halda, Fransa Senatı bu qətnaməsi ilə nəyə nail olmaq istəyir, münaqışını daha da qızışdırmaqamı? Məsələlərin həll olunduğu zaman bu yuyulmamış qasıq aranı qarışdırmaqla nəyə nail olmaq niyyətindədir? Beyəm Fransa Senatının belə bir mövqə sərgiləməsi, aranı qarışdırmaq, qızışdırmaq siyaseti Ermənistən üçün xeyirlidir? Əlbəttə ki, yox. Əksinə, bu dövlətin daha da süqtunu getirən möqamdır. Elə isə Fransa Senatının bu qətnaməsini nə ad qoyaq?

Nəzərə alsaq ki, Fransa senatı ancaq həmin ölkədə təsir gücünə sahib erməni icmasının bu qətnamə ilə könlünü oxşamaq, öz yerlərini "şirin" etmək niyyəti güdüb, deməli, bunun qətnamə yox, ermənilər üçün "qənd-name" olduğu üzə çıxır.

Qətnamədə Azərbaycanın hansısa cinayətləri, qanunsuzluqları, beynəlxalq hüquq normalarında qəbul olunmayan hərəkətləri, əməlləri etmədiyinə görə qınanılması və bunları etmədiyinə görə cəzalandırılması tələb olunur. Ən böyük anormalliq da budur. Sənədin ən iyrənc hissəsi isə Qarabağın erməni əhalisine

lərde, 1993-1994-cü illerde Ermənistəni Azərbaycan ərazilərinin işgalini dayandırmağa, qoşunlarını və terrorçularını, separatçılarını çıxarmağa çağırın dörd qətnamə qəbul etdiyi halda Fransa Senatının müşahidəçi mövqədə durması, indi həmin torpaqlar öz sahiblərinə qayıtdığı zaman səs-küy salması həddindən artıq eybəcər görünür. Bir halda ki? BMT-nin məlum dörd Qətnaməsini görə bilmirdi, indi hansı beynəlxalq hüquqa söyklər Fransa Senatı? Yaxud, BMT Qətnaməsini 30 ilə yaxın icra etməkdən imtina edən Ermənistən üçün Fransa Senatının qətnaməsi nəyə yaraya bilər və bu nə dərəcədə yerinə düşə, normal sayılı bilər axı?

Yaşlı, cavan, uşaq, körpə və hamile olmaqla heç kimə aman verilmədən vəhşiliklər imza atan Ermənistən silahlı qüvvələri, separatçıları, erməni terrorçuları id, azərbaycanlılar yox və o zaman bele bəşəri cinayətlər törediləndə harda idı indi Azərbaycan əleyhinə qətnamə qəbul edən Fransa Senatı? Zənn edək ki, ötən əsrde Fransa Senatı yatmışdı, bəs 44 günlük mühərribə bitdikdən sonra aşkar edilən kütləvi məzarlıqları da görməmək üçün özünü yuxuluşa vurur? Bəs bu yarı yuxulu Fransa Senatı ne əcəb Praqa görüşündən dərhal sonra "ayılmaq" fikrine düşüb? Tutaq ki, ötən əsrin əvvəllərində ermənilərin Azərbaycan ərazisində yaşayış müsəlman əhaliyə qarşı etdikləri vəhşiliklərden Fransa Senatı xəbərsiz idi, bəs Xocalı faciəsi kimi tarix yazılan insanlıq dramında sündü ilə qarşı desilən hamile qadınların, gözleri çıxarılan körpələrin şəkilləri də gedib Fransa Senatına çıxmayıb? Bəlkə, cəsədlər üzərində təhqirramız hərəkətlər etmələri barədə foto faktları danmaq niyyətindədir? Fransa Senatının belə yanaşmasına normal adı vermək mümkünür? Mümkün deyil.

İndi Fransa Senatının embarqo barədə təklifi də anormal səslənir, çünki Azərbaycan neftinə və qazına başda Fransanın özü olmaqla bütün Avropanın ehtiyacı var, ölkəmizin yox. Ona görə ki, biri de Fransa olmaqla, məhz Avropa ölkələrində enerji böhranı barədə həyəcan təbili çalınır, özü də hər an. Belə olan halda, kim kimə hədə kəsir? İndi Azərbaycanın təbii sərvətlərinə bütün Avropa ehtiyac duyur. Özü də Rusiya ilə qarşidurmalar, sanksiyalar fonunda bu ehtiyac amili daha kəskin şəkildə biruza verir. Ona görə ki, aldiği sanksiyaların cavabı olaraq Rusya da Avropaya enerji resurslarının ixracını dayandırıb və deməli, başda Fransanın özü olmaqla, Avropanın yeganə ümidi yeri məhz Azərbaycandır. Deməli, Fransa Senatının embarqo təklifi də normal deyil.

Ümumiyyətə, bu qətnamə deyilən sənəd Fransa Senatının sayılmasınında başqa bir şey kimi qiymətləndirilə biləməz, çünki absurd yanaşmadır. Belə bir yanaşma isə Fransa kimi bir Avropa ölkəsi parlamentinin yuxarı palatasına yaraşmaz ki, bunu özəri yaraşdırırlar. Elə anormallığın bir təzahür də budur. Məsələ burasındadır ki, Fransa da, onun senatı da özüne nə yaraşdırısa belə, qətnaməsinə bizi nə yaraşdırıra, nə də uyğunlaşdırıbildi, əksinə, ermənipərəstliyi fonunda bir dəha bütün dünyani əmin etdi ki, Azərbaycan öz məbarizəsində haqlıdır və Fransa Senatının anormal anti-Azərbaycan qətnaməsi ikiüzlülüyün, ədalətsizliyin təzahürüdür.

İnam Hacıyev

**Qarabağdan
ai
çəkəcəksiniz**

MƏTANƏT

İndi Ermənistanda iki qruplaşma var. Bir həm Azərbaycan, həm də Ermənistən tarixini bilib xalqını da sevənlər, digəri isə yenə də bu tarixlər gözəl bilib, lakin xalqını sevmeyənlərdir. Birinci qruplaşma deyir ki, "Qarabağdan el çəkəcəyik və Ermənistən xilas edəcəyik". İkinci qruplaşma isə deyir ki, biz Qarabağdan el çəkməyəcəyik. Bu halda təbii ki, xalqını da düşünmür, onun başına gələcək felakətləri də. Hansı ki, xalq belələrinin üzərinə hələ 44 günlük mühərribə dövründə qalxıb və Azərbaycan və Ermənistən tarixlərini bilənlərin tərəfində dayanıb, deyib ki, Qarabağ Azərbaycan ərazisidir, el çəkin Qarabağdan, balalarımızı qırğına verməyin.

Lakin kimdir onları dinləyen. Bu qruplaşmadakıların bədham erməni xisliyi həqiqəti görən gözərini kor edib və onlar sonadək "Qarabağ, Qarabağ" demekle yenə də xalqlarını tehlükə qarşısında qoymaq fikrindədirler. Bile-bile ki, səhərələr haradan başlayır, harada bitir, yene də xisletlərindən el çəkmirlər.

Bu günlərdə sosial şəbəkələrdə belə bir faktla rastlaşmadığımız dediklərimizi bir daha təsdiqlədi: "Paşinyan hökuməti xarici maraqlara nail olmaq üçün Ermənistəni alver obyektinə çevirib". Bunu jurnalistlərə müsahibəsində Robert Köçəryana xaxınılığı ilə bilinən, erməni deputat İşxan Saqatelyan deyib. O, Nikol Paşinyanı ikiüzlülükde suçlaysıb: "Bu, Brüsselde, Vaşinqtonda bir söz, Moskvada isə başqa söz söylemək, ölkəni geosiyasi mərkəzlər arasında ziddiyətlərdə alver obyektinə çevirib". Gecələr "Haykakan Jamanak"da, gündüz "Twitter"də, axşamlar qapalı otağa girib tamam başqa şəyler yazacaq. Beləcə, əyalet dələduzluğu ilə ölkəni geosiyasi mərkəzlerin kiçik oyuncagini çevirir-lər", - deyə Saqatelyan bildirib.

Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzərə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaarin Ermənistənə səfərinə gəlincə, müxalifətçi deyib: "Belə bir vəziyyətdə hamı Ermənistəndən öz payını almaq istəyir. Nikolun təklifi və guya beynəlxalq dəstək programı Qarabağın təslim edilməsidir ki, bu da Ermənistən dövlətçiliyinin itirilməsinə gətirib çıxaracaq. Qarabağdan el çəkəcəyik və Ermənistən xilas edəcəyik deyənlər erməni xalqının satqınlarıdır".

İşxan Saqatelyan kimiləri bu cür yanaşmaları və iddiaları ile nə üçün qızışdırıcı mövqə tuturlar, nə üçün erməni xalqının rahat yaşamasına mane olurlar, anlamıram. Nikol Paşinyan görünür ki, tarixi gözəl bilir, Qarabağın Ermənistənla əsla əlaqəsi olmadığını nəhayət ki, dərk edir və kənara çəkilməklə xalqını daha da qırğına vermək istəmir.

Bəs siz nə isteyirsiniz? "Qarabağın itirilməsi nə üçün Ermənistən da itirilməsinə getirib çıxaracaq" kimi fikirlər irəli sürürsünüz. Ermənistən cəhənnəmə itsin, məsələ bunda deyil. Qurdüğünüz cümlə tamamilə sehvdir, bax, məsələ bundadır. Nə üçün dərk etmək istəmirsiz ki, artıq Qarabağla sizin heç bir əlaqəniz qalmayıb. Qarabağ Azərbaycan torpağıdır, 30 il həyəszliyinə salib zəbt etmişdiniz. Sahibi gəldi və başınıza döyüb onu sizdən aldı. 44 günlük mühərribəde sizli-bizli minlərlə insan həyatını itirdi. Sağlamlığını itirdi. İndi bəs nə isteyirsiniz? 44 gündə yaşadıqlarınızı yenidən yaşamaq isteyirsiniz?

İnsanda abır-həya doğrudan da çox yaxşı haldır. Lakin görünür, sizlərde bundan əsla əslər-əlamət yoxdur. Bilirik, məğlubiyyət sizi çox narahat edir, buna əsla həzm edə bilmirsınız. Lakin anlamağın həm vaxtı, həm də zamanı çatıb. Anlayın ki, Qarabağ sizə məxsus deyil, olmayıb, olmayıcaq da. Gec, ya tez Qarabağdan fikrən dələ çəkəcəksiniz. Ermənistən Qarabağsız var olsa da, yox olsa da. Bunu yaxşı anlaysırsınız. Lakin xisletinizi yerə qoymaq niyyətiniz yoxdur. Yaşayarıq, gərəklik dediklərinizin reallıq dərəcəsini.

85 illik ömrün sənət zirvəsi

*Dövlət başçısının
Sərəncamı ilə Rauf
Abdullayev 1-ci
dərəcəli "Əmək"
ordeni ilə təltif edilib*

Qədim tarixi dövrü əhatə edən Azərbaycan musiqisi dünya musiqi inciləri sırasında öz layiqli qiymətini almış, hər zaman böyük maraq hissi ilə qarşılıqlaşımdır. Milli musiqi mədəniyyətimizin nailiyətləri bu sənəti yaşıdan və təbliğ eden böyük korifey sənətkarların eməyi, fitri istedadı nəticəsində əldə olunmuşdur. Musiqi sənəti tariximizə diqqət yetirdikdə, görürük ki, bu yoldan keçən və həyatını sırf milli mədəniyyətin inkişafına həsr edən kifayət qədər sənətkarlar vardır. Onların yaradıcılıq nümunəsi zaman-zaman yaşanaraq, bu gənə qədər gəlib çatmış, müasir dövrümüzdə de layiqli bir şəkildə istedadlı ifaçılar tərəfindən davam etdirilməkdədir. Daim Azərbaycan milli musiqisini təbliğ və inkişaf etdirməyə, geniş bir məkanda tənininə cəhd edən musiqi xadimləri - bəstəkarlar, musiqiçünlər, dirijor və ifaçılar Azərbaycan musiqisinin inkişafı və təbliği yolunda əllərinən gələni əsirgəməmişlər. Klassik ənənələri yaşıdan və onu inkişaf etdirək, yetişən nəslə təbliğ edən sənətkarlar dövlət tərəfindən qiymətləndirilər, əməyinə böyük qiymət verilir. Bu baxımdan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ardıcıl olaraq Azərbaycan mədəniyyətinin və sənətinin inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamlar diqqət merkezinədir. Sənət xadimlərinin mükafatlandırılması, orden və medallarla təltif olunması, mədəniyyət ocaqlarının müasir standartlara uyğun olaraq bərpa olunması, muzey, kitabxana işinin təkmilləşdirilməsi, eləcə də, kino sənətinin inkişafı ilə bağlı verilən sərəncamlar, məhz Azərbaycan mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi yönündə atılan addımlardır. Bu günlərdə oktyabrın 28-də dövlət başçısının Sərəncamı ilə Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə, Rauf Canbaxış oğlu Abdullayev 1-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilib. 85 illik ömrə yolu milli mədəniyyətimizin inkişaf və təbliğine həsr edən sənətkarın yaradıcılığına verilən qiymət onun sənət dünyasına olan diqqətdir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında böyük xidmətlər göstərmiş dirijor Rauf Abdullayevi 85 illik yubileyi münasibətlə təbrik edib. "Hörmətli Rauf Abdullayev! Sizi 85 illik yubileyiniz münasibətlə səmimi-qəlbən təbrik edirəm! Size möhkəm can-sağlığı ve uzun ömrə arzulayıram! Çoxillik əməyinə, incəsənətə sədaqətlə xidmətinə, milli musiqi mədəniyyətimizin inkişaf-

Medianin İnkışafı Agentliyi və Sahibkarlığın İnkışafı Fondu arasında görüş keçirilib

Oktobrebr 28-də Medianin İnkışafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayılov və Sahibkarlığın İnkışafı Fonduun idare heyəti sədri vezifəsini icra edən Osman Xaliyev arasında görüş keçirilib. SİA xəber verir ki, görüş zamanı Əhməd İsmayılov media subyektlərinin iqtisadi müstəqilliyinin gücləndirilməsi istiqamətində atılan addımlar, çap və onlayn mediaya dəstək layihələri barədə ətraflı məlumat verib. O, media subyektlərinin biznes strukturu kimi formalaşmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Daha sonra Osman Xaliyev Fondu fəaliyyəti, qeyri-neft sektoruna investisiya qoyuluşlarının və özəl sektorda fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının artırılması, güzəştli kreditlərin verilməsi ilə əlaqədar sahibkarlığın inkişafına dəstək mexanizminin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərində görülən işlər barədə məlumat verib. Görüşdə hər iki tərəfi maraqlandıran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi və potensial əməkdaşlıq imkanlarıyla bağlı müzakirələr aparılıb.

Bir, iki, insallah, üç

İndi regionlardan, rayon və kəndlərdən gözəli yoxdur, desək, əsla yanılmarıq. Çünkü ta oralarda adam qalmayıb, hamısı yiğisib gəlib Bakıya. Oralar da qalıb azsaylı adam-lara. Onlar da rayonlarda demək olar ki, kef edirlər.

Heyif deyil oralar? Səhər qalxıb işə gedir-sən, ne marşrut lazımdı, ne metro. Nə de ki, əsas məsələ-pul... Durub düşürsən yola, 5-10 dəqiqəyə menzil başındasan, vəssalam. Ve yaxud da ki, rayon, şəhər mərkəzinə getmək fikrindənəse, marşrutlar Bakıda gördüyüümüz marşrutlar qədər six da olmur. Yəni ayaq üstündə getməli olsan da, sıxlımdan, əzil-məden, tərləməden, aşağıya enəndə ise çərləmədən mənzilbaşına çata bilirsən. Ən əsası isə vaxtin özünə qalır. Nə sehər sübhün gözündən durub özünü marşrutu yetirməli, nə de işdən çıxanda 2-3 saatdan sonra eve çatmalı olursan. Vaxtlı-vaxtında, yerli-yerində...

Vallah, bir atalar misali var ey, "yel əsib, qoz tökülb". Bu misali özünü şuar edənlərin hamısı indi Bakıdadır. Kəndlərimizdə bağlı-bağçalı ev-eşiyini atanlar da, işini-güçünü buraxıb qaçanlar da, gözəl, sakit və rahat yaşıyışına "yox" deyənlər da, hamısı Bakıdadır. Gəliblər, niyə gəliblər, bilməsək de, gəliblər. Hə, aydınlaşdır da. Kənddə mal-qara saxlamاق çətin gəlib onlara. Gəliblər ki, burada rahat bir iş tapıb asanlıqla çörək pulu qazansınlar. "Əshi nə qədər torpaqla əlləşmək olar", deyib qaçıclar Bakıya ki, burada yel əsib işi töküb küçələrə, birini də onlar götürüb çörək puluna çevirsinlər. "Əshi nə qədər ağacın altının meyvesini yiğmək olar, nə qədər qoz, badam, findiq çırpmaq, yiğmək, qabıqdan çıxarmaq, sərmek, qurutmaq, kiselərə doldurmaq, bazara aparmaq, satmaq olar? Gedək Bakıda gün görək", deyib gəliblər Bakıya. "Nə qədər heyvan saqmək olar, südü pendire, şora, qaymaqa, qatığa çevirmək olar, axı bitdi, tükkəndik. Belə də iş olar, düşmüşük. Bu dünyada heç bir gün görmədik", deyib gəliblər Bakıya gün görməye.

Bakıda də gün görmələri bu olub ki, sehər mərkəzindən kilometrlərlə kənarda, hardasa 2-3 saatlıq məsaflədə şəraitsiz evlərdə kiryadə yaşımları olublar, hansı ki, kəndlərimizdə xan sarayı kimi evlərinə qızıl asıb gəliblər. İşləri de belədir ki, yaşadıqları ərazidən yena də kilometrlərlə uzaqda bir işdir. Günlerinin yarısı yollarda keçir, əllərinə də rayonda aylıq qazanclarının dördə biri gelir, ya gəlmir.

Bu da Bakı. Arzuların, istəklərin Bakısı. Sən evini-eşiyini qoy gəl, burada nə evin-eşiyin, nə düz-əməlli bir işin olsun. Rayonlarda o gözəllikdə ev-eşiyin boş qalsın, o qədər qazancın əlinənən çıxsın. Gəl, burada sehərin sübhündən qalx ayağa ki, işə çatasan.

Hə, deyəcəksiniz ki, axı nə söylemek isteyirsən, de, bilək də. Yənə dağı-aranı gezir-sən. Nə edim, gəzməliyəm ki, mətləbə gəlib çıxa bilim də. Yoxsa nə siz məni, nə də mən sizi anlayaram.

Hə, elə bu səbəblərdən de Bakıda yerin altında da, üstündə de sıxlıqdan ürək partlayır. Məsələn, işdən, dərsdən yorğun-ərgin çıxmışan, deyirsən bir az hava alıb, elə ya xırıldakı dayanacaqdən marşrut avtobusla üz tutum eve. Dayanacağə çatırsan, baxıb görürsən ki, İlahi, bütün şəhər buradadır ki... Avtobuslar dayanır, insanlar özərini bir təher ki, ona yetirir, qapıları bağlanır, yola düşür. Məcburən ikinciñi gözləməli olursan. Gözlə ki, gözleyəsən, ay gəldi ay... Yaxşı, bir xeyli vaxtdan sonra yene də gözəldiyin o nömrəni avtobusun üzərində görəndə sevincdən az qalır üzərin partlasın ki, şükr Allah, gəldi. Gedirəm. Bu dəfə fərasətin varsa, gedəcək-sən, yoxsa, ta özündən küs. Bu qalır sənin tərənişinə. Özünü bir təher irəliyə ata bildinse, ayağını avtobusun piləkəninə qoya bildinse, deməli, getdin. İçəridə səni ezb suyunu çıxarsalar da, uzun yolu iki yox, bir ayağının üzərində durmalı olsan da, getdin. Yerə enəndə axşamın küleyi səni ne güne salacaq, onu da ki, Allahdan başqa heç kim bilmir. Sabah qalxıb işə gəde bilecəksənmi, bunu da Allahdan başqa heç kim biliyəm.

Yaxşı, bu yerin üstü, vəziyyəti bildik. Yerin altına enənlərdən danışaq bir az da. Metrodən, dayanmışan ki, qatar gələr, səni aparar evinə. Gelir, niyə gəlməsin ki, gəlməyinə gəlir. Sənə o qatarda yer varmı, bax, məsələ budur. Nə qədər edirsən, qatara mi-nə bilmirsən. Qatar gedir, sən qalırsan. Deyirsən eşi, ikinci gəlsin, nə etməli, bu şəhər belədir də. İkinci gəlir, bu dəfə özünü qabağa verirsen ki, yox ey, mən sehərdən burada dayanmışam, birinci özüm minəcəyəm. Çok təessüf. Qatardan düşənlər sənə elə bir tekan verirən ki, üç metr kənara çəkilməli olursan. Bir də baxıb görürsən ki, bu qatar da sənsiz getdi.

Əlac nədir, gözləməlisən. Telefonun da susmur. Evdə səndən nigaran olanlar zəngdir ki, yururlar. Sən də deyirsin ki, vallah, metrodayam. İnanıb-inanmamaq tə qalır onlara. "İnşallah üçüncü qatarla gedərəm", deyib başlayırsan gözləməyə. Başqa əlac yoxdur ki, gözləməkdən başqa. Gözlə, demə ki, bu dəfə gedəcəyəm tə. Dayanmadan-durmadan inşallah de ki, bəlkə getmək sənə də nəsib ola.

İnşallah, qatara minə bilmək hər kəs nəsib olsun, AMİN!

Mətanət Məmmədova

Zümrüd BAYRAMOVA

Yeni Azərbaycan Partiyası - 30

Tarixdən məlumdur ki, dönyanın ən inkişaf etmiş və demokratik dövlətlərinin mövcudluğunu əsas zəmanəti xalqın içindən çıxan güclü liderə və dövlətin idarə edilməsində mühüm rol oynayan, habelə ümumxalq dəyərlərin öz əksini tapdı-ğı mükəmməl ideologiyaya sahib olmaqdır. Həmin ideologiyanın həyata keçirilməsində müdrik rəhbərə sahib aparıcı siyasi təşkilata da ehtiyac duymaqdadır. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının bəxti onda getirdi ki, 1990-ci illərin əvvəlində yaranmış ciddi böhran vəziyyətində uzun illərin sınağından çıxan, bənzərsiz siyasi təcrübə və səriştənin cəmləşdiyi liderə malik idi. Ümummilli Liderin rəhbərliyi altında dövlətciliyin qorunması işində mükəmməl ideoloji əsaslarla soykənən siyasi təşkilat isə düz 30 il bundan qabaq təsis edilmiş Yeni Azərbaycan Partiyası oldu.

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması tarixi zərurətdən qaynaqlanırdı

Yeni Azərbaycan Partiyasının yarandığı dövrə nəzər salanda, 30 il bundan əvvəl yenice müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan Respublikasının tarixinin ən ağır mərhələlərindən birini yaşadığını görmək olar. Bu halda onu demək mümkündür ki, siyasi böhran, iqtisadi tənəzzül və işğalçılıqla üzleşmiş ölkədə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis olunması tarixi zərurətdən qaynaqlanır. Belə ki, 91 nəfər ziyalımız tərəfindən 1992-ci ilin oktyabrında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması təklifi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevə xüsuslu müraciət ünvanlandı. Ümummilli Lider bu müraciətə cavab olaraq 24 oktyabr 1992-ci il tarixli məktubunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və onun sədri olmağa razılıq verdi. Son nəticədə 21 noyabr 1992-ci il tarixində Ulu Öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransının keçirilməsi müstəqilliyini yenice bərpa etmiş Azərbaycan Respublikasında ictimai-siyasi və tarixi xarakterine görə əlamətdar və mühüm addım oldu. Çünkü müstəqilliyin bərpasının ilk illərində Azərbaycanda "yağışdan sonra çıxmış göbələklər" kimi siyasi partiyaların sayı həddindən artıq olسا da, o dövrdə ölkənin geleceyini müəyyənləşdirə biləcek siyasi təşkilata, eyni zamanda sözün esl mənasında LİDERə ehtiyac vardi. Partiyanın təsis olunması Ümummilli Lidərə böyük inam və sevgi bəsləyən xalqın bütün təbəqələrindən olan insanların ürəyinə oldu. Bu səbəbdən Yeni Azərbaycan Partiyası xalqın yeganə və əvəzolunmaz ümidi yerinə çevrildi. Yeni Azərbaycan Partiyası həmin vaxtdan Azərbaycanın qədim dövlətçilik ənənələrinin keşiyində əzməle dayandı, həmçinin gələcəyə doğru atılan addimlara öncüllük etdi.

Siyasi təşkilat olaraq Yeni Azərbaycan Partiyası qısa müddətdə mühüm uğurlara imza atdı

YAP-in yaranmasından 6 ay sonra ölkemizde həbi, ictimai və siyasi vəziyyət daha da gərginləşdiyi üçün partiyanın rəhbəri Ulu Öndər Heydər Əliyev Bakıya dəvət edildi, Ona hakimiyyətdə ali vəzifə həvələ olundu. Daha sonra dövlət başçısı vəzifəsini icra edən Ulu Öndər Heydər Əliyev 1993-cü ilin oktyabrında keçirilən ümumxalq səsvermesi nəticəsində Azərbaycan Respublikasının Pre-

*Bayram Aslanov,
YAP İdarə Heyətinin üzvü*

zidenti seçildi. Ümmümmilli Lider bundan sonra ilk növbədə ölkənin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində vacib işlər həyata keçirdi. 1994-cü ilin yanvarından aperilnə qədər cəbhədə əldə edilən uğurlar düşməni atəşkəs sazişinə imza atmağa məcbur etdi. Məhz 1994-cü ilin may ayında imzalanmış atəşkəs sazişindən sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, ölkəmizin iqtimai-siyasi həyatında da canlanma müşahidə olundu. Həmin dövrde öz liderinin hakimiyətinin möhkəmləndirilməsi ve ölkəmizin inkişafı üçün Yeni Azərbaycan Partiyası mühüm əhəmiyyət daşıyan addımlar atdı. Siyasi mühitin sürətlə inkişafı, demokratik dəyərlərə sadiq olaraq dövlətin yürütdüyü siyaset YAP səralarının qısa müddətde genişlənməsinə gətirib çıxardı. Yeni Azərbaycan Partiyası siyasi təşkilat kimi qısa müddətde mühüm uğurlara imza atdı. 1995-ci ildə keçirilən parlament seçkilərində həm proporsional, həm də majoritar sistem üzrə YAP-ın böyük üstünlükle qalib gəlməsi Ümmümmilli Liderin rəhbərlik etdiyi partiyanın cəmiyyətdə nüfuzunun nə qədər yüksək olduğunu göstərdi. 1998-ci ildə keçirilən prezident seçkilərində Ulu Önder Heydər Əliyevin yenidən qalib gəlməsi də gənclərdən ən yaşlılara qədər partiya üzvləri ilə yanaşı, bütövlükdə xalqımızın yürüdülən siyasetə böyük dəstek verməsini sübut etdi. Partiyanın 1998-ci ildən sonrakı fealiyyətinə və siyasi proseslərə təsirine gəlince, qeyd etmək yeri-na düşər ki, YAP-ın 20-21 dekabr 1999-cu il

tarixlərində Bakı şəhərində keçirilən I Qurultayında partyanın Nizamname və Proqramına dəyişikliklər və eləvelər edilməsi, rəhbər orqanlarının seçilməsi və digər məsələlər həll olunub. YAP-in II qurultayı 2001-ci il 21 noyabr tarixində, yəni partyanın yaranmasının 9-cu ildönümündə Bakı şəhərində keçirilib. Qurultay, onunla əlamətdar olub ki, həmin vaxt Milli Məclisin deputatı, ARDNŞ-in vitse-prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti olan İlham Heydər oğlu Əliyev YAP sədrinin I müavini vəzifəsinə seçilib. 2005-ci il martın 26-da Bakı şəhərində keçirilən YAP-in III Qurultayı itsinsa olmaqla, 2 avqust 2008-ci ildə keçirilən IV Qurultayı, 7 iyun 2013-cü ildə keçirilən V Qurultayı, 8 fevral 2018-ci ildə keçirilən VI Qurultayı prezident seçkiləri ərefəsinə təsadüf edib və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, YAP Sədri İlham Əliyev yekdiliklə partyanın namizədi kimi irəli sürürlüb və seçkilərdə qalib gelib. 2003-cü ildən sonra Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında yaxından və fəal iştirak edən YAP-in ölkədə keçirilən bütün parlament və bələdiyyə seçkilərində mühüm uğurları, partyanın namizədi cənab İlham Əliyevin qələbəsi Ulu Öndərin ideyalara xalqın böyük inam və etimadını olduğunu bir daha sübut edib.

Yenilənmiş Yeni

Baycan Partiyası zin avangardıdır

Azərbaycan Partiyasının müasir dövrdə alternativi yoxdur

Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyası 2020-ci ildə qarşısına qoyduğu eksər hədəflərə çatı da, ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar bütün sahələri əhatə etdiyi üçün hakim partiyanın özündə de de mühüm yeniliklər qəçiləz idi. Partiyanın 2021-ci ilin martında keçirilən VII Qurultaya yında Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yeni strukturunun formallaşması, yaranmış yeni reallıqlara uyğun olaraq partiyanın fəaliyyətinin yeniden qurulmasına vacibliyini vurğulayaraq, yeni vəzifə və məsələləri müəyyən etdi. Buna görə də VII Qurultayda mühüm təşkilati və struktur məsələləri də həll edildi. VII qurultay həm də onunla elatedər oldu ki, 2017-ci il fevralın 21-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin edilən 2005-ci ildən Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, 2013-cü ildən YAP-in sədr müavini seçilmiş Mehriban xanım Əliyeva 2021-ci il martının 5-dən YAP Sədri cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin birinci müavini təyin olundu. Onu da qeyd etmək yerine düşər ki, YAP-in Sədri idarə Heydər Əliyevin təyinin qarşısında qısa bir zamanda partiyanın yeni Nizamnaməsinin və Proqramının hazırlanması tapşırığını qoydu. Partiyanın yenidən Proqramında Ulu Öndər Heydər Əliyev irlərinin təbliği və təşviqi, güclü iqtisadiyyat, cəmiyyət və şəffaflığın artırılması, ədalətli sosial təminat və vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı, Azərbaycan dili və dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi, vətəndaş həmrəyliyinin təminatı, xariçi siyaset, ordu quruculuğu, işgaldən azad olunmuş ərazilərə qayıdışın həyata keçirilməsi və digər bir sıra məsələlər eks olunub. Və tən mühərribəsindən sonraki dövrə təsadüydən YAP-in sonuncu qurultayı təkcə qalib dövlətin hakim partiyasının sıralarının genişlənməsi ilə deyil, həmçinin bir çox siyasi partiyanın YAP-a qoşulması ilə də əlamətdar oludur. Bütün qeyd edilənlər belə bir fikir sölməyə imkan verir ki, yenilənmiş Yeni Azərbaycan Partiyası müasir dövrdə alternativsiz siyasi təşkilatdır.

**44 günlük Vətən
müharibəsində hakim
partiyanın və
gənclərimizin rolü
böyük olub**

Ümummülli Liderin layiqli davamçısı olaraq Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində Azərbaycan Respublikası ele bir inkişaf dövrүne qədəm qoydu ki, ölkəmiz nəinki regionda, hətta post-sovet məkanında aparıcı mövqeyə çıxdı. Son illərdə eldə edilən nailiyətlər sülh danışqları aparan ölkəmizin öz silahlı qüvvələrinin da müasir döyüş qabiliyyəti olan orduya çevirməsinə şərait yaratdı. Əsası məhz Ulu Önder tərəfindən qoyulmuş ordu quruculuğu siyaseti öz müraciət nəticəsini verdi: Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, xalqımız adını tarixə qadaqlı lib xalq kimi yazdırıldı. Belə ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının xüsusi töhfə verdiyi 44 günlüğü Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordu su işğal altında olan torpaqlarımız olundu, düşmən kapitulyasiyaya məcbur edildi.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, ölkəmizin gələcəyi naminə 44 günlük Vətən müharibəsin-

də xalqımızın Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafında "Dəmir yumruq" kimi birləşməsi torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasında mühüm rol oynadı. Həmin dövrə Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında təmsil olunanı minlərlə gənc könüllü olaraq sefərberlik idarələrinə üz tutdular, cəbhəyə yollandılar. Bir çoxları şəhid, qazi oldu, minlərlə partiya üzvü isə ordumuzun qələbəsi üçün bütün sahələrdə fəaliyyət göstərdilər. Eyni zamanda, YAP başda olmaqla, ölkədə fəaliyyət göstərən əksər siyasi təşkilatlar birlik və həmrəylik nümayiş etdirirək müharibə dövründə cəmiyyətdə yekdilliyyə nail oldular. Buna görə də, demək olar ki, 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbə ilə xalqın partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası özünün bütün mühüm hədəflərinə nail oldu. Buna baxmayaraq, 30 illik yubileyini qeyd edən Yeni Azərbaycan Partiyası Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni-ye ni hədəflərə doğru əzmələrə irəliləyir.

**30 il əvvəl YAP-ın təsis
edilməsi dövlətçilik
tariximizin ən əlamətdar
hədisələrindən biridir**

Əvvəldə qeyd edildiyi kimi, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıldığı dövr xalqımız və dövlətimiz üçün olduqca həssas məqamlardan biri idi. Bununla yanaşı, ölkəmizdə geniş-miqyaslı islahatlara ehtiyac duyulurdu. Həmin vaxt yürüdülən siyaset, ölkə daxilində həyata keçirilən islahatlar da bu qəbildən ehtiyatla, gələcəyə hesablanmış şəkildə həyata keçirilirdi. Ölkənin gələcək inkişafını sürətləndirmək və dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirmək üçün yeni vəzifə və hedəflər müəyyənləşdirən Ümummülli Lider Azərbaycanın müstəqil və suveren dövlət kimi fealiyyətini təmin edən siyasi kursun əsasını qoymuşdur. Həmin dövər nəzər yetirəndə, Ümummülli Lider Heydər Əliyevin müdrikiyi və dövlət idarəciliyində yüksək qabiliyyəti sayəsində bütün sahələrdə konkret programlarının hazırlanması, yeni layihələrin formallaşması kimi mühüm işlər görüldüyüün şahidi olur. Azərbaycanın inkişafı üçün tərəddüd etmədən çalışıyan YAP-ın qısa müddətdə ölkənin ən kütəvi siyasi təşkilatına çevriləsənin səbəbi xalqın öz liderinə bəslədiyi böyük inam oldu. Bunnardan yola çıxaraq demək olar ki, Yeni Azərbaycan Partiyası müstəqil dövlətimizin yeni inkişaf dövrünün məhək daşlarından biridir. Ulu Öndərin müəyyənləşdirəndi siyasi kursu 2003-cü ildən öz yeni lideri Prezident İlham Əliyevin fealiyyətində davam etdirməyi əsas götürən YAP dövlət başçısına yekdilliklə dəstək verdi. Həmin dəstəyin nəticəsidir ki, Azərbaycan bu illər ərzində həm iqtisadi müstəqilliyini möhkəmləndirdi, həm də ordu quruculuğunda mühüm uğurlar əldə etdi. Bütün bunların fonunda ölkəmizin beynəlxalq arenadakı nüfuzu da artdı. Əldə edilən nailiyyətlərə baxmayaraq, Yeni Azərbaycan Partiyasının rəhbəri İlham Əliyev 2018-ci ildə keçirilən prezident seçkilərinin

yev 2018-ci ildə keçirilən prezidenti seçkilərdə yenidən dövlət başçısı seçiləndən sonra ölkənin inkişafı üçün mühüm addımlarını davam etdirir. Bu məqsədlə yeni çağrıslara uyğun olaraq müasir dövlət idarəciliğin sisteminin formallaşdırılması üçün ölkədə geniş İslahatlar həyata keçirilir. Hakim partiya ölkəmizin inkişafı yönündə fəaliyyəti ilə son illerdə də özü-nü ümumxalq partiyası olduğunu, daim dövlətimizə və xalqımıza xidmət yolu tutduğunu təsdiq etdi. Bu baxımdan, 30 il əvvəl YAP-ın təsis edilməsini dövlətçilik tariximizin ən əlamətdar hadisələrindən biri kimi qiymətləndirmək olar. Ən nəhayət, uzun illər ərzində həyata keçirdiyi siyasetle Yeni Azərbaycan Partiyası sübuta yetirdi ki, müstəqil Azərbaycanın yüksək inkişafına nail olmağa, əmin addımlarla onu gələcəyə aparmağa qadirdir. Beləliklə, birmənali şəkildə demək olar ki, 30 yaşlı Yeni Azərbaycan Partiyası uğurlu gələcəyimizin avangardıdır.

Yeni Azərbaycan Partiyası - 30

Nizami

Oktyabrın 31-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Nizami rayon təşkilatı partyanın yaradılmasının 30-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirib. Tədbirdən önce Nizami rayonunda Birinci Qarabağ və Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatiresine ucaldılan abidə və Memorial Kompleks, SOCAR-in Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda dahi şəxsiyyə-

tin əziz xatiresinə ucaldılmış abidəsi ziyarət olunub, əklil, gül dəstələri qoyularaq ehtiramla yad edilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himminin səsləndirilməsi və Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, müasir, müstəqil Azərbaycan Respublikasının banisi, ulu önder Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi naminə canını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatiresinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik fəaliyyətdən bəhs edən videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Nizami rayon təşkilatının sədri Ramil Vəlibayov Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 il ərzində şərəfli və məsuliyyətli yol qət etdiyini, öz siyasi xətti və fəaliyyəti ilə xalqın partiyasına çevrildiyini diqqətə çatdırıb. O, 1992-ci il noyabrın 21-də respublikanın müxtəlif bölgələrindən 550 nümayəndənin iştirakı ilə Naxçıvanda keçirilən Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransının tərəxi əhəmiyyətə malik olduğunu söyləyib. Bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin zəngin irsi əsasında və ölkə Prezidenti, partiyamızın Sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dövlətimizin qüdrəti, bəyñəlxalq nüfuzu daha da artacaq.

Çıxış edən "91"lərin üzvü, Yeni Azərbaycan Partiyasının Veteranlar Şurasının üzvü, professor Südeyf İmamverdiyev, "91"lərin üzvü, Yeni Azərbaycan Partiyasının Veteranlar Şurasının üzvü, professor Şahlar Əsgərov, Yeni Azərbaycan Partiyasının idarə Heyətinin üzvü, Bakı Şəhər icra Hakimiyətinin başçısı Eldar Əzizov, Nizami Rayon icra Hakimiyətinin başçısı Coşqun Cəbrayılov, Milli Məclisin deputati Sədaqət Veliyeva, Yeni Azərbaycan Partiyasının feal üzvü, şəhid Zakir Cəfərovun anası Kəmala Abdullayeva, Vətən müharibəsinin qazisi, Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ile "Füzulinin azad olunmasına görə" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunmuş Teymur Kərimli və başqları vurğulayıblar ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması tarixi zərurət, o dövrə cərəyan edən hadisələrin yekunu və mövcud olan ictimai-siyasi şəraitin məntiqi nəticəsi idi. O zaman müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsi ilə üzləşən Azərbaycanın ümidi müdrik dövlət xadimi, zəngin dövlətcilik təcrübəsinə malik olan, öz fəaliyyətində xalqın ali mənafeyini, dövlətin milli maraqlarını rehbər tutan görkəmli siyasi xadim Heydər Əliyevə idi. Ulu Öndərin hakimiyətə qayıdlığı ilə ölkədə vətəndaş müharibəsi təhlükəsinin qarşısı alındı. Daxili və xarici bədxahların Azərbaycanı parçalamamaq, dövlətciliyimizi məhv etmek istiqamə-

30 ildə şərəfli və məsuliyyətli yol keçən partiya!

*Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30-cu
ildönümü münasibətilə bir sıra tədbirlər keçirilib*

tindəki bütün cəhdərlərinin qarşısı alındı. Heydər Əliyev öz Qayıdışı ilə Azərbaycana sabitlik, dirçəliş və fasilesiz inkişaf gətirdi. Bu gün əsası ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan inkişaf strategiyasını Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev uğurla həyata keçirir. Bunun nəticəsidir ki, ölkəmiz regionda güc amilinə, dünən ya birliyində söz sahibinə çevrilir.

Diqqətə çatdırılıb ki, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ideyaları, uzaqgörənləyi və qətiyyəti nəticəsində yaradılan YAP-in 30 illik tarixi zəngin və şərəfli inkişaf yoludur. Azərbaycanın ən güclü və mütəşəkkil siyasi qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyasının möhtəşəmliyinin bariz təzahürü onun milli maraqların ifadəçisi olmasıdır. Əlavə edilib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası ümumxalq partiyasıdır və biz bu gün uğurlu siyasi fəaliyyətin nəticəsini - tarixi Qələbəni təntənə ilə qeyd edirik. Yeni Azərbaycan Partiyası təsis olunduğu gündən xalqın inam və etimadını ən yüksək səviyyədə doğruldub. Bu gün sürətli inkişaf edən müstəqil dövlətimizi uğurlu inkişafaparan bu yolda hər bir Azərbaycan vətəndaşı Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyevin siyasi kursunu dəstəkləyir və böyük ezmə dövletin, xalqın, vətənin mənafeyi namine səy göstərir.

Çıxışlardan sonra partyanın və rayon təşkilatının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə bir qrup şəxs Fəxri fərmanla, mühərribe veteranları, şəhid ailəlerinin üzvləri təşəkkürnamələrlə, hədiyyələrlə təltif edilibler, partiyaya yeni qəbul olunmuş şəxslərə üzvlük vəsiqələri təqdim olunub. Tədbirə bədii hissə ilə yekun vurulub.

Neftçala

Oktyabrın 31-də Neftçala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib, Ulu Öndərin əziz xatiresini dərin hörət və ehtiramla anıtlar.

Sonra Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş şəhidlərin xatiresini əbədiləşdirmək üçün inşa edilmiş Abidə-Kompleksi ziyarət edilib və önünə gül dəstəleri düzülüb.

Tədbirdə Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu Öndər Heydər

Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin xatiresi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Daha sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik fəaliyyətini eks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Neftçala rayon təşkilatının sədri Ülvi Fərziyev bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası 30 il ərzində zəngin və şərəfli inkişaf yolu keçib. O, partyanın qazandığını nailiyətlərin əhəmiyyətindən və qarşıda duran vəzifələrdən bəhs edib.

Neftçala Rayon icra Hakimiyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov tədbirdə çıxış edərək vurğulayıb ki, Yeni Azərbaycan Partiyası daim milli mübarizənin önündə dayanmışdır. Bu gün əminliklə deyirik ki, ötən 30 ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının keçdiyi yol, əldə etdiyi nailiyətlər böyük quruculuq salnaməsidir.

Yeni Azərbaycan Partiyası idarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputati Kamal Cəfərov çıxışında qeyd edib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası şərəfli inkişaf yolu keçərək bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tarixi müvaffəqiyyətlər elədə edir. Xalqın sevgisini və dəstəyini qazanan partiya ölkədə sabitliyin teminatında avangard rolunu oynayır.

YAP Təftiş Komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputati Aydin Hüseynov ümumxalq partiyasına çevrilən və 800 minə yaxın üzvü olan Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkənin tərəqqisində müstəsna rolundan danışır.

Tədbirdə partiya veterani Oktay Kərimov, Ərazi Partiya Təşkilatı sədri Ruhəngiz Nəcəfov, partiya fəali, Vətən Müharibəsi iştirakçısı Vüqar Qələşov çıxış ediblər.

Sonda rayon təşkilatının həyatında fəal iştirak edən bir qrup partiya üzvlərinə fəxri fərman və partiya sıralarına yenidən qəbul olunmuş üzvlərə vəsiqələr təqdim olunub.

YAP-in yaradılmasının 30 illiyinə həsr olunmuş şahmat turnirinə start verilib

Oktyabrın 29-da Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30 illiyinə həsr olunmuş şahmat turnirinə start verilib.

Ardı Səh. 12

Əvvəli Səh. 11

Respublikanın 76 şəhər və rayonunun təmsil olunduğu turnirde ümumilikdə 80-i kişi və 80-i qadın olmaqla 160 nəfər gənc iştirak edir. 10 qrupda təşkil olunan görüşlər Bakı, Xaçmaz, İmişli, Ucar, Gəncə, Yevlax, İsmayıllı, Şirvanda keçirilib. Turnirin qrup mərhələsində qalib gələn iştirakçılar noyabrın 7-də Ucar rayonunda keçiriləcək "play-off" mərhələsinə vəsiqə qazanıblar.

YAP-in yaradılmasının 30 illiyinə həsr olunmuş sərbəst və yunan-roma güləşi üzrə turnirə start verilib

Oktyabrın 30-da Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30 illiyinə həsr olunmuş sərbəst və yunan-roma güləşi üzrə turnirə start verilib.

Turnirdə sərbəst güləş üzrə 65, 70, 74 kq çəki dərəcələrində, Yunan-Roma güləşü üzrə isə 67, 72 və 77 kq çəki

30 ildə şərəflə və məsuliyyətli yol keçən partiya!

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30-cu ildönmü münasibətilə bir sıra tədbirlər keçirilib

dərcələrində ümumilikdə 312 gənc mübarizəyə qoşulub. Sərbəst güləş üzrə 8, yunan-roma güləşü üzrə 5 qrupda təşkil olunan yarışların qrup mərhəlesi Bakı, Abşeron, Ağcabədi, Göygöl, Qəbələ, Astara və Kürdəmirdə keçirilib. Turnirin qrup mərhələsində qalib gələn iştirakçılar noyabrın 9-də Bakı şəhərində keçiriləcək final görüşlərinə vəsiqə qazanıblar.

YAP-in yaradılmasının 30 illiyinə həsr olunmuş minifutbol turniri davam edir

Oktyabrın 29-da Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30 illiyinə həsr olunmuş minifutbol turnirinin

play-off mərhələsinə yekun vurulub. Qalib gələn Sabunçu, Berdə və Tovuz komandaları noyabrın 5-də Bakı şəhərində keçiriləcək final mərhələsinə vəsiqə qazanıblar.

Komitə sədri:
"Gürcüstan yaxın qonşumuz
və dostumuzdur"

"Azerbaycan-Gürcüstan əməkdaşlığı son illər yeni bir müstəqilliye daxil olmuş, strateji tərəfdəşlilik əlaqələri müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlmüşdir". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyaset Komitəsinin sədri, millət vəkili Tahir Rzayev deyib. Komitə sədri qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin qonşu dost ölkəyə son sefəri bunu bir daha təsdiq etdi.

"Bu gün Azərbaycan Gürcüstanla bir çox sahələrdə fəal əməkdaşlıq edir və münasibətlər ildən-ilə möhkəmlənir və genişlənir. Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərde də ölkələr bir-birinə lazımı dəstək verirlər. Xüsusilə Azərbaycan ən çətin vaxtlarda qonşu dövlətə öz əlini uzadıb, gürcü xalqı ilə həmrəy olduğunu nümayiş etdirmişdir. Bu ölkənin enerji, qaz təminatında ölkəmizin dəstəyi daim hiss olmustur. Nəqliyyat, qaz, neft kəməri layihələrinin heyata keçirilməsində qonşu ölkənin imkanları nəzəre alınmış və regionun gelecek inkişafı diqqətde saxlanılmışdır.

Prezidentimiz mətbuataya verdiyi bəyanatda əlaqərimizin möhkəmlənməsinin əhəmiyyətinə önem verər bildirmişdir ki, bir çox əməkdaşlıq təkərək üçün deyil, bölge üçün, bütövlükdə Avropa üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin bir milyard manata yaxınlaşması, Gürcüstana 3 milyard dollardan çox sərmayə qoyuluşu, elektrik enerjisi, yükdaşımalar, nəqliyyat yollarının genişləndirilməsi, medəniyyət, təhsil, idman sahəsində həyata keçirilən tədbirlər hər iki dövlətin və xalqın milli maraqlarının təmin olunmasına, regionda təhlükəsizliyin bərqrar edilib qorunmasına, xalqların xoşbəxt gələcəyinə xidmet edir. Bunu Gürcüstanın Baş naziri İraklı Qaribəvli də öz bəyanatında bir daha səsləndirmişdir. O deyimdir ki, regionlardakı məhrəban qonşuluq əlaqələri heç bir əməkdaşlıq formatına zidd deyil, bunu yalnız gücləndirməliyik və əminem ki, biz bir yerde çox işlər görə bilərik. Baş Nazir həm də Azərbaycan Prezidentinin Cənubi Qafqazda sülhün, əminanlığın yaradılmasına verdiyi dəstəyi yüksək qiymətləndirmiş, bu əməkdaşlıq formatının yaradılması barədə dövlətimizin başçısının Praqada irəli sürüyü teşəbbüsleri dəstəklədiyini bildirmişdir.

Azərbaycan-Gürcüstan xalqlarının dostluğunu, əlaqələrinin yaşı əsrlərlərdir. Bu əlaqələr daimi saf və möhkəm olmuşdur. Dövlət rəhbərlərinin qarşılıqlı sefərləri əlaqələri daha da möhkəmləndirir və irəliyə aparır. Xalqlarımız buna sevinir və məhrəban qonşu olduqlarına görə fərəx edirlər", deyə Tahir Rzayev bildirib.

İnam Hacıyev

Putinin dublyoru varmı?

Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov Ukrayna Müdafiə Nazirliyinin Keşfiyyat Baş İdarəsinin rehbəri Kirill Budanovun Rusiya dövlətinin başçısı Vladimir Putinin guya dublyordan istifade etməsi barədə açıqlamasını cəfəngiyat adlandırdı. SİA-nın rus saytlarından əldə etdiyi məlumatə görə, Peskov elə belə də deyib: "...Bunu necə şərh edə bilərsən? Təbii ki, cəfəngiyat kim!".

Qeyd edək ki, bir müddət bundan əvvəl Budanov "Daily Mail"ə müsahibəsində "Putinin əkizləri" iddiasını səsləndirib.

Ağasəf Babayev

Son 200 ilde erməni terrorçularının dəstələrinin və onlarının himatının apardıqları siyaset nəticəsində Azərbaycan xalqına qarşı coxsayı qətlamlar, soyqırımı aktları həyata keçirilib. Neticədə yalnız son iki esr ərzində 2 milyondan çox azərbaycanlı qətlə yetirilib, yüzlərə şəhər və kəndlər dağıdılmışdır. Ermənlərə göstərilən herbi-siyasi dəstəkə azərbaycanlılar doğma torpaqları olmuş indiki Ermənistən adlandırılan ərazidən didərgin salınmış, tarixi irsi yerləyeksan edilmişdir. 1828-ci ilde İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarına məxsus torpaqlarda yeni inzibati-bölgü-erməni vilayəti təşkil edilərkən bu ərazi də mövcud 1111 yaşayış məntəqəsindən cəmi 62-ci erməni kəndi olmuşdur. Həmin illərdə dağıdılmış, 359 azərbaycablı kəndinin əhalisinin çox hissəsi öldürilmiş, qalanları isə təqiblər və milli ayrıseçilik siyasətinə məruz qalaraq İran və Türkiye torpaqlarına qaçmağa məcbur olmuşlar. XX əsrin evvəllərində xarici ölkələrdən köçürülen ermənilərin sayının bir milyona çatması bölgədə veziyətin tamamilə dəyişməsinə səbəb olmuşdur. Erməni daşnak milletçilərinin "böyük Ermənistən" ideyasını həyata keçirmələri ilə bağlı təbliğatlı Qafqaz bölgəsini milli qırğınırlara getirib çıxmışdır. 1905-1906-ci illərdə Bakıda, Naxçıvanda, İrəvanda, Zəngəzurda, Gəncədə və Cənubi Azərbaycanda bu qırğınırlar davam etmişdir. Erməni daşnak quldur dəstələri 1905-ci il noyabrın 28-də Qarabağ bölgəsinin şəhər və kəndlərini yandırıraq, uşaqlara, qadınlara və qocalarla qarşı görünməmiş vəhşiliklər töötmişlər. Erməni quldur dəstələri yalnız Şuşa, Cavansır və Cəbrayıq qəzalarında 75-ə qədər Azərbaycan kəndini, İrəvan və Zəngəzur quberniyalarında isə 200-dən çox yaşayış məntəqəsi ni dağıtmış əhalini vəhşicəsinə qətlə yetirmişlər.

Erməni quldur dəstələri Şamaxı və Bakıda dünyani dəhşətə gətirən qətlamlar töötmişlər

Erməni terrorçuları hələ 1904-cü ilin sentyabrın 9-15 arası Bakı və Şamaxı şəhərlərində 100-ə yaxın azərbaycanlı qətlə yetirmişlər. 1905-ci il fevralın 5-de erməni terrorçu dəstələri Bakı qəzası Sabunçu kəndinin sakını Ağarza Babayevi öldürmüştərlər. Qətl iğtişaş yaratmaq məqsədilə töredilmişdir. Elə həmin gün erməni quldur dəstələri realnı və texniki məktəblərin 7-ci sinif şagirdləri Yakov Lebedivi və İvan Volkovi öldürmüştərlər. Erməni alimi C. Libardyanın yazdıqlığına görə, üç il ərzində (1904-1906-ci illər) erməni terrorçuları 105 "siyasi qətl" töötmişlər. Bunların 56-sı ermənilər qarşı, 32-si siyasi bəhanelərə hem ruslara, hem de türk məmurlarına və zabitlərinə qarşı, 2-3-ü təsadüfen heç bir sebəb olmadan, qalanları isə bankirlara və sələmcilərə qarşı olmuşdur. Alimlər Libardyanın göstərdiyi rəqəmləri araşdıraraq yazımlılar: "Bu qısa üç illik dövrə erməni terrorçuları tərefindən öldürülüş, erməni mənşəli her iki adamlı yanaşı bir qeyri-erməni mənşəli şəxsde öldürülmüşdür. Məqsəd dəyişməyib: dinc ermənilərin böyük əksəriyyətini qəsdən qorxutmaq, onları terrorçuların fealiyyətini təsviq etmək məcburiyyətində qoymaq". 1905-ci ilin fevralın 6-da Bakıda Mihaylov xəstəxanasının sənədlərinə görə erməni milyonçuları Balabek Lalayevin, Artyom Babayantsın, İsay Ter Ospipov və başqa maqnatların havadərliyi sayəsində terror qrupu 18 adamı öldürmiş və 33 nəfəri yaralılmışdır. Onların 34-ü azərbaycanlı, 6-sı rus, 6-sı erməni, 5-i isə başqa milletin nümayəndəlidir. Ermənilərin Azərbaycan ərazisində görünməsi prosesi 1441-ci ilde erməni katalikosluğunun Kiliyiyadan Azərbaycan Qaraqoyunu dövlətinin ərazisine Üçkilseye köçürülməsindən sonra başlamışdır. Ermənilərin İrəvan torpaqlarını hansı vasitələrlə elə keçirmələri haqqında Matəndaranda qorunan 1687-ci il tarixli sənəddə göstərilir: "Biz ermənilər Azərbaycan türklərinə məxsus olan torpaqları ya satın alır, ya işğal edir, ya sahibinin elindən çıxarır, ya rüşvət verib alır, ya bəxşş kimi əldə edir və ya da zorla elə keçiririk".

Rusiya məkrli siyasetinə uyğun olaraq erməniləri Şimali Azərbaycan ərazilərinə köçürməyə başladı

Rusiya imperiyası Cənubi Qafqazda qüvvətlenmək və özünüñ gelecek işgalçılıq planlarını

Molla rejiminin ermənilərlə qardaşlığının

TARİXİ KÖKLƏRİ

reallaşdırmaqdən öteri bağlanmış Türkmençay və Ədirne müqavilesinin şərtlərinə istinad edərək erməniləri tez bir vaxtda İran və Osmanlı imperiyası ərazisindən tam şəkildə Şimali Azərbaycan ərazilərinə köçürməyə başladı. Rusiya ilə İran arasında bağlanmış Türkmençay müqavilesinin 15-ci maddəsinə görə Rus çarizminin təkidi ilə İran ərazisində yaşayan ermənilər tam şəkildə Azərbaycan ərazisine köçürülməsi rəsmiləşdirildi. 1829-cu il sentyabrın ikisində Osmanlı ilə Rusiya arasında imzalanmış Ədirne sülhünün 13-cü maddəsinə görə Osmanlı torpaqlarında yaşayan ermənilərin hamiliqliq Azerbaycan torpaqlarına köçürülməsi rəsmiləşdirildi. Ermənilərin bu ərazinin yerli əhalisi deyil, gələnə olduqlarını başqa xristian qaynaqları ilə yanaşı erməni mənbələri də sübut edir. Türkmençay müqavilesinin testiq edilməsinin (1828-ci il 20 mart) ertəsi günü Rus çarı I Nikolay "Erməni vilayəti" yaradılması barədə fərman Verdi. Türkmençay müqavilesinin 15-ci maddəsinə görə Şah İran hökuməti mühərabə vaxtı öz dövlətinə xəyanət göstərərək ruslara qulluq etmiş şəxslərin (əsasən ermənilər) Rusiya işğalı və tabeliyində olan torpaqlara köçürülməsinə engel törətməməli idi. Bele bir vaxtdaç 1827-ci ilin mayında Rus generalı Paskeviçin Xüsusi tələbname əsasında ermənilər içinde hörmətə sahib olan palkovnik Lazarevski (Qazarov Lazaryan) öz sərəncamına alınması ilə köçürülmənin hazırlıq işlərinə başlanıldı. O, 1827-ci il oktyabrın 19-da Təbrizə komendant təyin edildi. Rus ordularının Təbrizə basqını vaxtı (13 oktyabr) Lazarevin çəğirişindən riqqətə gələn ermənilər yene də xəyanət edərək Təbrizin darvazalarını rus ordularının üzüne açıdlar. Köçürülen kasib erməni ailələrinə kömək etmək üçün rus dövlətinin xəzinəsindən 25 min rubl gümüş pul ayrılmışdır. 1828-ci il dekabrın 24-dəki Lazarevin Paskeviç yazdıqlı Yekun Hesabatında köçürmə işi 1828-ci il fevralın 26-da başlamış və iyunun 11-də başa çatmışdır. Lazarev 1828-ci il martın 9-da Paskeviçə yazişi reportunda bildirildi ki, artıq 4500 erməni ailəsi köçürülrək Araz çayının İran tərefindəki sahilinə getirilmişdir. 1828-ci il 26 may tarixli Gürcüstandakı baş qərgahı reisine təqdim edilən rapportda bildirilirdi: Rusiyaya məxsus olan vila-yətlərə xristianların köçürülməsi müvəffəqiyyətə aparırlar. Artıq Qarabağda 279, İrəvan vilayətində 948 ailə məskunlaşdırılmışdır. Palkovnik Lazarevin vədine görə köçənlərin sayı 5 min ailəyə çatdırılmışdır. İ. Şopenin yazdıqlına görə, İrədan köçürülen ermənilərdən yalnız 366 ailə(1715 nəfər) İrəvan şəhərinin özündə, 265 ailə(1110 nəfər) Naxçıvan şəhərində və 36 ailə (482 nəfər) isə Ordubad ərazisində məskunlaşdırıldı. Xaricdən köçürülen ermənilər İrəvan əyalətinin 119 kəndində, Naxçıvan əyalətinin 61 kəndində, Ordubad əra-sının 11 kəndində yerləşdirildi. Beleliklə, İrəvan əyalətində 4559/23588 nəfər, Naxçıvan ətrafinda 2137/10652 nəfər, Ordubad əra-sında 250/1340 erməni ailəsi yerləşdirildi. Nəticədə qondarma Erməni vilayetine 35560 nəfərdən ibarət erməni ailəsi köçürüldü. Lazarevin hesabatından melum olur ki, üç ay yarım erzində İrəvan, Naxçıvan və Qarabağ əyalətinə köçürülmüşdür, bu da ən azı 40 min nəfər demek idi. Ru-

siya dövlətinin xəzinesindən 14000 manat qızıl, 400 manat gümüş pul xərclənmişdi. Məsələn, rus tədqiqatçısı N. Smirnov İrədan 90 min erməninin köçürülrək Azərbaycan ərazilərində məskunlaşdığını yazar.

Tarixi hadisələrin sonrası gediş bir daha sübut etdi ki, İran erməniləri Şimali Azərbaycan torpaqlarına xüsusi məqsədə - Yeni Vətən yaratmaq məqsədilə köçürülmüşdü. Bu işləri həyata keçirməkdə canfəsanlıq göstərən hərbçilər və din xadimləri Rus çarizmi tərəfindən mükafatlılırlırlar. İkinci Rus-İran müharibəsində rus ordularının qələbəsindən sonra rus qoşunları 1828-ci il iyulun 14-də Paskeviçin komandanlığı altında Gümrü yaxınlığında 12 minlik qoşuna Arpaçaydan Şərqi Anadoluda hücumları başladı. İyulun 23-də Qars qalası işğal edildi. İyulun 24-də rus qoşunları Axalkəleyi, avqustun 15-də Ahıskanı, 22-də Ərdəhanı, 28-də Bayazidi işğal etdilər. 1829-cu ilin yazında müharibənin yenidən alovlanması nəticəsində rus qoşunları Ərzurumu, da-ha sonra Muş, Olturu və Bayburtu işğal etdilər. İrəvan xanlığından-öz ata-baba yurdlarından dərəgindən salınan azərbaycanlılar en çok Şərqi Anbadolu daşıınacaq tapmışdır. Rus qoşunlarının Şərqi Anadoluya hücumları vaxtı qırğınırla və yeniden bu ərazidən köçük halına düşməye düşərən yene də azərbaycanlılar id. Yenə də onlar əsasən Türkiyənin içərilərinə köçməyə məcbur oldular. 1829-cu ilin avqustunda rus qoşunları Balkan ətrafindan İstanbulla irəlilədikcə II Sultan Mahmud Rusiya dövlətinə barışq təklif etdi. Hər iki dövlət arasında 1829-cu il sentyabrın 2-də Ədirne müqaviləsi bağlandı. Rus-Türk sərhədindən görə Axalkəley qalası və Axıskə şəhəri Rusiyaya birləşdirildi. Ruslar tərəfindən işğal edilmiş Qars, Trabzon, Beyazid və Ərzurum paşalıqları işe Türkiyəye qaytarıldı. Ədirne sülhünün 13-cü maddəsinə əsasən Türkiyənin işğal olunmuş torpaqlarındakı ermənilər 18 ay ərzində daşınan əmlakları ilə bərabər Rusiya təbəbəliyinə keçmək hüquq verilmişdir. Türkiyədə yaşayan ermənilərin yenice işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinə köçürmək və eləcə də, Türkiyə ilə sərhədboyu ərazilərde də ermənilərin say üstünlüyünü təmin etmək məqsədilə 1829-cu il oktyabrın 10-da Paskeviç rus imperatoru I Nikolay report yazıb Ərzurumda və Qarsda yaşayan ermənilərdən 10 min nəfərin Gürcüstəndə və "Erməni Vilayətində" yerləşdirilmesinə icazə istədi.

1829-cu il noyabrın 18-də hərbi nazir Çernișov Paskeviç bildirdi ki, çar I Nikolay onun teklifini bayənmişdir. Türkiyənin Qars və onun ətrafindan köçürülen ermənilər yaşadıqları ərazilərin iqliminə uyğun olaraq Ələyəz (Alagöz) dağı ətrafindakı boşaldılmış Azərbaycan kəndlərində yerləşdirildi. Rus general-major Bercman Qarsdan Gümrüyə yola salınan 400 erməni ailəsinə sənəd təqdim etdiyi bildirdi. İrəvan yaxınlığında Sərdərabad qalasında olan 270 ev həmin vaxt ermənilər tərefində zəbt edilmişdi. Bir qədər keçidkən sonra M. Vladkin ermənilərin bu əraziyə köçürülməsi haqqında yazır: "İrəvan qəbniyəsində yaşayış ermənilərin əksəriyyəti buranın yerli sakinləri olmayıb 1828-1829-cu illər məhəribəsindən sonra Türkiyədən bu ərazilərə köçürülmüşlər".

İran islam dünyasında da parçalanma yaradır

Təsdiq olunmuş fakt ki, İran birmənəli şəkilde ABŞ bu regiona gire bilməsin deyə, ermənilər hələ 1991-ci ildə yaxınlaşmaya başladı. Şuşa işğal olunan Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin sədri, eləcə də prezident sahəliyyətlərini icra edən Yaqub Məmmədov Tehranda iddi. Orada Ermənistən prezidenti Ter-Petrosyanla cəbhədə ateşkəs nail olunması ilə bağlı müqavilə imzalayırdı. Bele məqamda Şuşa işğal olundu. Bu, nə deməkdir? Yəni İran Yaqub Məmmədovu aldadaraq Tehrana apardı, ermənilər də asanlıqla Şuşanı işğal etdilər. 20 noyabr 1991-ci ildə Qarakənd səmasında Azərbaycanın yüksək dövlət rəsmlərinin və Rusiya hərbçilərinin olduğu vertolyot vurulmasında da İranın əli vardi. Sübut olunub ki, bu hadisəni təredən 17 nəfərdən biri İran vətəndaşıdır. Həmin terror aktını təredən şəxsləri İran maneəsiz öz ərazisine keçirdi. Bu gün de İran terroru Ermənistəni bu və ya digər formada dəstəkləyir. Hər gün ermənilər heç bir viza, sərt tələb olunmadan İrana gedib gelirlər. Bu, həm də onu göstərir ki, Fars-molla rejimi burada Rusyanın maraqlarını temsil edir. Fars-molla rejimi özünü islam respublikası elan edib. Bu respublikanın banisi aytullah Xomeneynidir. Xomeneynidən qalma ideologiyaya görə, (bu, həm də xomeneyzim ideologiyası adlanır) müsəlmanın müsəlmandan yaxın dostu yoxdur. Ideologiyanın birinci şartı budur. Amma Fars-molla rejiminin indiki və əvvəlki prezidentlərinin apardıqları siyaset nəzər yetirdikdə, bu, ideologiyanın ayaqlar altında təpələndigini görmək olar. İran hakimiyəti özlerini Xomeneynin davamçıları elan etsələr də reallıqda Xomeneyzim ideologiyasının birinci principini - Azərbaycanın torpaqlarını işğal edərək vandalizm aktları tərəfən, məscidlərimizi murdarlıb, tarixi abidərimizi daşıtmış, insanları ev-eşiyindən dərəgindən salan Ermənistənla geniş əməkdaşıq münasibətləri qurmaqla pozub. Bu gün xomeneyzim ideologiyasının mühüm prinsiplərindən biri də islam inqilabının ixracıdır. Amma burada da fərqli mövqə görünür. Yeməndə, Misirdə, Tunisdə inqilablar baş verəndə İran rəhbərliyi elan etdi ki, bu xomeneyzim ideologiyasına əsasən İran inqilabının ixracının tətənəsidir. İran Suriyaya qarşı münasibətdə isə eks-mövqə sərgilədi. Halbuki oxşar sənəari, oxşar proseslərdir. Deməli, lazımlı gələndə, siyasetdə xomeneyst də olmaq olar, başqa halda isə xomeneyzim ideologiyasının eleyhinə siyaset də yürütmək də olar. İranın ali dini rəhbərliyinin apardığı bu yanlış siyaset regionda veziyəti gərginləşdirmək ya-naşı, islam dünyasında da parçalanma yaradır. Bu nöqtəyə-nəzərdən o qənəətə gəlmək olar ki, əger yaxın qoşu müşəlman dövləti olan İran ikili siyaset yeridirsə, o zaman Azərbaycandan uzaq olan ərəb dövlətlərindən Ermənistəna qarşı sərt mövqə sərgiləyəcəklərini gözləmək oları? Burada Azərbaycanın regionun lider dövlətinə çevriləsi beynəlxalq münasibətlər sistemində söz sahibi olmasa da ölkəmizə qarşı qısqanlıq hissini yaranmasına səbəb olur. Bəzi dövlətlər zahidin, Azərbaycanın dünyada artan gücü, yüksələn iqtisadi potensialı onları narahat edir. Bir çox müşəlman ölkələrində hakimiyət ilə xalq arasında dərin uçurum yaranıb. Onlar bundan da qısqanırlar ki, Azərbaycan sabit, sakit dövlətdir. Azərbaycanda milli birlik, mövcuddur. 44 günlük Vətən məhəribəsində Azərbaycanın 30 il işğal altında olmuş torpaqlarını erməni faşizm birlərindən azad etməsi mehz xalqın Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ətrafinda six birleşməsi neticəsində elde olundu. Qazanılan qəlebə azad olunan ərazililərdən geniş quruculuq, bərpə və təkinti işlərinin həyata keçirilməsi ilə davam etdirilir. Çox yaxın vaxtlarda keçmiş qəçqinlər öz doğma yurdlarına tamamilə qayidacalar, Qarabağ çiçəklənəcək, inkişaf edəcək və dünyadan en sahit güşəsinə çevriləcək.

i.ƏLİYEV

Fars dilbeçəliyi - Cənubi Azərbaycan faktorunu susdura bilməz!

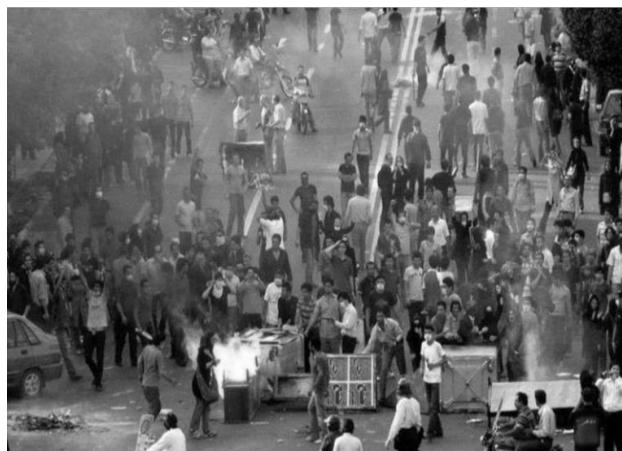
Mollakratiya rejiminin hər vəchlə oynamağa çalışdıqları kirli və uğursuz şovinizm tamaşalarına baxmayaraq bu ölkədə yaşayan soydaşlarımız bir amal - VƏTƏN amalı üzərində birləşərək öz milli, tarixi ənənələrini yaşadırlar

Görünür, özünü "İslam Respublikası" adı altında pərdələyən əmməməli rejim artıq iki aya yaxındır ki, ölkədə baş verən xalq qiyamının hansı nəticələrə getirib-çıxaracağıni hələ də anlamır, yaxud anla- maq fikrində deyil. Artıq sosial, azad seçim və hüquq azadlığı çağırışları, tələbləri digər tələblərə transfer olunur və bu tələblərin realizəsi üçün proseslər davamlı xarak- ter alıb.

məhz cənublu soydaşlarımıza minnətdarlıq etməli olan İran hakimiyyəti bütün bunnları təhqirlərlə, repressiya- larla, edamlarla, hebslerle evezləyiblər. Çünkü birlər ki, Cənubi Azərbaycan xalqı ayağa qalxanda nələr baş verə bilər, ona görə də odla oynanamamalıdır.

İndi isə gelin zamanın di- ger üzüne baxın, fars şovi- nistləri uzun illərdir ki, Azərbaycan məktəblərinin, mə- dəniyyət və təhsil ocaqları-nın açılmasına, fealiyyət

Lakin bütün bunların əsasında da- yanınan daha bir faktor mövcuddur - İranda yaşayan Cənubi Azərbaycan soydaşlarımızın mollakratiya hakimiyyətinin silahlı gücləri, mediası və s. va- sitələri ile repressiyalara və təhqirləre məruz qalması susqunluqla qarşılan- mamalı idi.

**Hətta müsəlman
Azərbaycanın erməni
işgalçları ilə üz-üzə
mübarizə apardığı
dönəmdə belə
“müsəlmanlıqlarını”
bir kənara qoyub,
erməni aşnalarının
xidmətində
dayanırdılar, bu gün
də belədir!**

Hazırkı dövredə qədər neinkin Cənubi Azərbaycandakı milli azadlıq fəalları- na, eləcə də müstəqil Azərbaycan Respublikasının həyata keçirdiyi siya- setinə qarşı dil uzadan fars şovinizmi- nin yalnız qulbeçləri deyil, həm də dil beçələri zaman-zaman hədlərini aş- maları ilə gerçəklilikdə daxillərindeki qara xisletli məqsədlərinin nelərdən ibarət olması dəfələrlə üzə çıxıb. An- caq onlar hər dəfə dilbeçəliklərinin ca- vabsız qalacağını sanır, bir az da ireli- yə gedir, hətta müsəlman Azərbayca- nın erməni işgalçları ilə üz-üzə müba- rizə apardığı dönəmdə belə “müsəl-

manlıqlarını” bir kənara qoyub, erməni aşnalarının xidmətində dayanırdılar, bu gün də belədir!

Nəticədə fars mollakratiyasının şo- vinist ünsürləri illərdən bəri gələn tarixi məqamları unudur və bir millətin ey- ni araya gəldiyi halda nələrlə qarşıla- şacaqlarını yaddan çıxarırlar. Elə isə bəzi xatırlatmaları etməyin tam zama- nındır. İran adlanan məməkətdə bütün nəhəng inqilabların qıçılcımı məhz Cə- nubi Azərbaycandan sıçrayıb. Bu inqilablardan 1908-ci ildə baş qaldırmış Təbriz fədailərinin üsyənini, Səttarxan qiyamını və sairləri göstərə bilərik.

Daha bir fakt budur ki, düz onlara esr müddətindən başlayaraq ötən yü- zilliyin dördə birinə qədər “Persiya” adlanan mövcud “İranı” Azərbaycan dinastiyaları idarə ediblər - Atabəylər, Qraqoyunlular, Ağqoyunlular, Səfəvi- lər, Əfşarlar, Qacarlar...

**Cənubi Azərbaycan
xalqı ayağa qalxanda
nələr baş verə bilər...**

Hətta bu gün Tehran rejiminin şəmməmələrinin iqtidara gəlməsi imkanlarının əlde olunmasında belə Cənubi Azərbaycanın paytaxtı Təbrizi göstərə bilərik! Düzdür, üsyən və qıymalar şah rejiminin yaratdığı ağır so- sial mühitə görə yarandı, amma sonradan həmin amil islami inqilabla əvəz- ləndi. Yəni Təbrizdən baş qaldıran qı- Yam sonrası mərhələdə ruhanılık tərə- findən mənimseməldi. Bununla da inqilabla fars şovinizmi əsasında formala- şan mollakratiya əbasi geyindirildi. Ona görə də iqtidara gəldiklərinə görə

göstərməsinə imkan vermirlər, müxtəlif behanələrlə maneələr yaradır, baryer- lər qoyurlar, bununla da tariximizi sil- məye cəhdler göstərirlər. Lakin mollakratiya rejiminin hər vəchlə oynadıqları kirli və uğursuz şovinizm tamaşalarına baxmayaraq bu ölkədə yaşayan soydaşlarımız bir amal - VƏTƏN amalı üzərində birləşərək öz milli, tarixi ənənələrini yaşadırlar.

“Traktor”un fəthi!

Təbrizin qürurlu “Traktor” futbol klubu isə öz qələbələri ilə qürurumuzu ay və ulduzlara qədər yüksəldir! Hətta deyə bilərik ki, bu mübariz klub öz qələbələri ilə əslində Cənubi Azərbay- candakı soydaşlarımızın mübarizlik əzmini, qalibiyət əzmini ortaya qo- yur. İranın mollakrat və şovinist rejimi ebəs deyil ki, bu klubun da qarşısını müxtəlif kirli niyyətləri ilə almağa cəhdler göstərirlər, amma uduzurlar, heç nəyə də nail ola bilmirlər. Təkçə “Trak- tor” futbol klubunun qələbələri bu gün sərhədlərimizdə bize diş qıcıdan sı- niq-salxaq herbi texnikaların, Araz çayı üzərindən salınan herbi məqsədli paslı pantonların görüntüsünü heçə endirir. Fars şovinistləri bir futbol klubunun qalibiyətinə belə həsədən baxırlar.

Bu gün Milli Azadlıq Hərəkatı, Hürr olmaq eşqi ilə ayağa qalxan Cənubi Azərbaycan soydaşlarımız artıq vaxtın geldiyini dərk edirlər. Ve artıq fakt bu- dur ki, tam hüquqlu və azad vətəndaş olmaq üçün öz sözünü deməyin zama- ni yetişib.

Rövşən RƏSULOV

Elçin Bayramlı

**Soyuq
vətəndaş
mühəribəsi**

*“Bu camaata nə olub ki, az qala söz də
anlamırlar!” (Quran, Nisa 78)*

Vətəndaş mühəribəsinin odlu silahlarla kütləvi qarşılurma, qardaş qırğını for- ması yaxın tariximizdə yaşışı məlum- dur. Lakin onun bu yazımızda danışacağı- mız soyuq forması da var ki, son illerde xeyli siddətlənib.

Sovet İttifaqının süqutundan sonra cəmiyyətdə aqressiya, qarşılurma meyilleri artmağa başladı. 90- ci illərin əvvəllerində bu daha çox silahlı qarşılurma formasında olurdu. Üstəlik, mafiyalar, reket dəstələri, məhəllə və küçələr arası “talpa” davaları dəbə mindi. Zamanla bu mərhələni keçdi. İndi cəmiyyət- də necə deyərlər, sabitlikdir.

Əslində isə, mühəribə “soyuq” müstəviye keçib. Kriminal hadisələrin sayı getdikcə artır. Mətbuatı və televiziyanı birçə gün izlemək kifayətdir ki, zorlama, intihar, biçaqlanma, oğurlanma, zəhərlənmə, güllə- lənmə, əlbəyaxa dava və s bu kimi soyuq vətəndaş mühəribəsi elementlərinin getdikcə çoxaldığını görəyir.

Bakıda bir-birinin maşınına yol verməmək və yan- daki qızı başqasının baxması üstündə baş verən qanlı davalarda bir vaxtlar amerikan kinolarında gör- düyümüz mənzərələri indi real görürük. Yaxşı ki, bu ölkədə odlu silah saxlanması qadağandır, yoxsa hər gün şəhərin ortasında adamlar bir-birini gülləyər...

Yad adamlar bir yana, son vaxtlar mühəribə ke- cib qohumlar arasına və ailə daxiline. Ata qızını zor- layır, oğul anasını öldürür, qardaş bacısının başını kəsir, ana körpəsini boğur... Nə baş verir? Çətin sualdır! Bu vəziyyətin səbəb və nəticələrini araşdır- maq lazımdır, bunu bir çoxları etməyə çalışırlar da. Lakin birmənəli olaraq hamı nəticə ilə uğraşır, onu aradan qaldırmak yolları axtarır. Halbuki, səbəb aş- kar edilir aradan qaldırılmalıdır.

Cəmiyyət bölgündükə kiçilir, zəifləyir. Vahid ideolojiya yoxdur. Dindar kəsim onlara təriqətə bö- lünüb, hər kəs digər dinc, təriqətə mənsub olanı ka- fir sayır, hətta bir-birinə əsəbileşəndə “sənin qətlin vacibdir” deməkdən də çəkinmir.

İctimai-siyasi feallar müxtəlif kiçik partiyalar ar- asında bölünüb, hər kəs başqasını satqın, saxtakar hesab edir. İdeoloji bölünmə də sürətlə gedir. Millət-çi, türkçü, avropaçı, amerikançı, rusçərəst, iranpe- rəst, ərbəpərest, kosmopolit, liberal, sosialist, qlo- balist...

Sosial qruplar sürətlə ayrırlar və aralarında ucu- rum böyükür. Sosial edalet, hüquqi bərabərlik tam təmin olunmur. Evdə körpəsi acıdan və ya xəstəlikdən ölüñ insanın yanından bir harınlamış müxtəxor 150 minlik maşınla keçib onu palçıqa batıranda nif- rət pik həddə çatır.

Problem təkçə sosial, ideoloji, siyasi, dini, milli parçalanmadı deyil, burda fiziki-biooji (1), ruhi-psixoloji (2) və mənəvi əxlaqi (3) faktorların da böyük rolü var. Bir az açıqlaylaq.

1. GMO qidaların, süni kimyəvi qidaların insan- larda ciddi problem yaratdığı məlumdur. Genetik, bioloji strukturun dayışdırılması küt, ruhsuz, duygu- susuz insanlar yetişdirir. Belələri adamı uf demədən milçək kimi əzib öldürürler.

2. Teleterroru da unutmamaq lazımdır. Özəl ka- nallar fasilesiz olaraq dehşət saçır. Kriminal xəberləri en incə təfərrüatlari ilə (başını belə kesdim, ciyəri- ni belə çıxardım filan) evlərə doldurur. Efiri bürüyət amerikan kinoları mənzillərə qan, ölüm, qırqın saçır. Televizor artlı evə mənfi enerji saçan qurğuya əv- rülib.

3. Psixotron terror. Mediadan və internetdən dur- madan əxlaqsızlıq, fahişlik, qeyretsizlik, özbaşına- lıq, boşanmalar, nigahdankeşar cinsi əlaqələr təbliğ olunur. Gənclər mənfi obrazlar nümunə göstərilir. Uşaqların qorxunc multfilmrlər, verilişlərlə psixi xə- təye çevirilər...

Səbəblər aradan qaldırılamasa, bu mühəribədə dayanmayacaq. Soyuq vətəndaş mühəribəsini da- yandırın, eşidirsınız mı???

Boris Titov: "Azərbaycan üzümçülüyü və şərabçılığı öz keçmiş şöhrətini qaytarır"

"Abrau-Durso" şirkətlər qrupunun sahibi: "Bizim vəzifəmiz bu sənayeni bərpa və inkişaf etdirməkdir"

2021-ci ilin dekabrında Rusiyanın "Abrau-Durso" şirkətlər qrupu Azərbaycanda "Şəki Şərab" şərab zavodunun alınması üzre investisiya müsabiqəsinin qalibi olub. Şirkət üzümçülük rayonlarından biri olan Şəkide şərab istehsalı, gələcəkdə isə "Mədrəsə" və "Bayanşirə" avtoxton sortlarını əkməklə öz üzüm bağlarını salmağı planlaşdırır. Bu il Rusiya şirkəti artıq "Şəki Şərab" ticarət nişanı ilə şərab

məhsullarının ilk xəttini istehsala çıxarıb. "Abrau-Durso" şirkətlər qrupunun sahibi, eyni zamanda Rusiya Prezidenti yanında sahibkarların hüquqlarının müdafiəsi üzrə müvəkkili Boris Titov "Moskva-Baku" portalına müsahibəsində nə üçün hasılatın bir hissəsini Azərbaycana keçirdiklərini açıqlayıb, Şəkide istehsal olunan şərablar və gələcək planlarından danışın. O, Azərbaycanda şərabçılığın böyük potensialı və yaxşı perspektivinin olduğunu deyib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Boris Yuryeviç, siz Azərbaycanda dəfələrlə olmusunuz. Son sahəriniz nə ilə bağlı idi?

- Bura neçə dəfə gəldiyimi dəqiq xatırlamırıam. Müxtəlif illərdə burada olmuşam. Həm iş adamı, həm də müxtəlif forumların iştirakçısı kimi. Beləliklə, mən bu dəfə XV Verona Avrasiya İqtisadi Forumunda iştirak etməyə geldim.

Biz Azərbaycana çox yaxınıq və təkcə ona görə yox ki, qonşu dövlət. Bizi ümumi ruh birləşdirir. Dövlətlərimizin rəhbərləri arasında xüsusi dostluq münasibələri də mühüm rol oynayır. Bu isə iki tərəfi eməkdaşlığı inkişafında çox müüm amildir. Biz başa düşürük

ki, Azərbaycan Rusiya üçün çox önemlidir, lakin Azərbaycan üçün də ciddi perspektivlər açılır. Bu, həm kiçik, həm də orta biznesin, innovativ sahələrin inkişafıdır. Şəxson mənə gelincə, məni Azərbaycanla ümumi iş- şərabçılıq birləşdirir.

- Ötən il Şəkide alındığınız şərab zavodunda işlər necə gedir?

- Doğrudan da, bu yaxılarda "Abrau-Durso" "ASK Sheki Shərab" şərab zavodunu alıb. Zavodu tenderdə qalib gələrək almışq. Bu, 1 milyon avrodan bir qədər çox vəsaitə başa gəldi. Bundan əlavə, "Abrau-Durso"nun 2,3 milyon avro

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi" çərcivəsində hazırlanıb.

dərmışik.

- Hansı növ şərabı ixrac edirsiniz?

- Şirkətimiz bir neçə növ elit və desert şərabları istehsal edir. "Abrau-Durso"nun istehsalının bir hissəsini Azərbaycana köçürüdük. Biz həmçinin köpüklü şərabların istehsalına başlamağı planlaşdırırıq və bunun üçün lazımlı bütün avadanlıqları artıq almışq. Azərbaycanda çoxdan köpüklü şərab istehsalı əhəmiyyəti var. Məsələn, Bakı Şəmpən Zavodu məlumudur, təs-

sələlərlə də məşğul oluruq. Biz Şəkinin icra hakimiyəti ilə six əməkdaşlıq edirik.

Yaxın gələcəkdə biz şərabla bağlı bütün muzey kompleksi açmayı planlaşdırırıq. Bu gün biz Azərbaycan şərabçılığının tarixi ilə bağlı arxivləri feal şəkildə öyrənirik və çox maraqlı eksponatlar tapırıq. Məsələn, biz bu yaxılarda keçən əsrin əvvəllərinə aid şərab etiketlərinin zəngin kolleksiyasını elde etdik. Şəkini eks etdirən çoxlu tarixi fransız qarvūralarına da rast gəldik. Və bu bizim üçün çox maraqlı işdir. Bütün bu eksponatlar muzeyimizdə nümayiş etdirilecek. Gələn il aprelin 15-də başlamağı planlaşdırduğumuz şərab dequstasiyası turuna başlamaq planları da var.

- Azərbaycan şərablarının hansı növlərini xüsusilə bəyənirsiniz?

- Bunlar Savalan və Meysəri, həmçinin "Caspian Coast" şirkətinin istehsal etdiyi şərablardır. Sonuncunu bu yaxılarda özüm üçün keş etmişəm. Bu şərab sizin ölkədə digərləri kimi məşhur olmaya bilər, lakin maraqlı və keyfiyyəti yaxşı olan şərabdır. Ümumiyyətlə, de-

dəyərində investisiya öhdəlikləri var, lakin biz artıq onları artıqlamaşı ilə yerinə yetiririk. İndi Azərbaycanda istehsalı genişləndirmək üçün kifayət qədər xammal var. Dövlət yerli şərabın beynəlxalq bazara çıxmışında maraqlıdır və şərabçılar hərəkəflə dəstek göstərir. Azərbaycan şərabçılığı həmişə inkişaf etmiş və məşhur olmuşdur. Sovet İttifaqı dövründə bütün respublikalar arasında en çox Azərbaycanda üzüm bağları var idi - 225 min hektar. Bu, qonşu Gürcüstan, Moldova və ya Rusiyadan çox idi. Təəssüflər olsun ki, SSRİ-nin dağılmasının son mərhələsində və ondan sonra baş verən proseslər ona gətirib çıxardı ki, bu üzüm bağlarının eksəriyyəti kəsilib və hələ de tam bərpa olunmayıb. Deməli, bizim vəzifemiz bu sənayeni bərpa etmək və inkişaf etdirməkdir. Biz o qədər də sürətlə inkişaf etməyən təsərrüfatlardan birini - "Şəki Şərab" şərab zavodunu alıb ora investisiya qoymağı öhdəmizə götürdüük. Çünkü onlar bu məsələdə çox ciddi perspektiv göründülər. Bu gün şirkətimiz artıq Rusiyaya şərab tədarüküne başlayıb. Zavod bu ilin avqustunda işə salınır və biz artıq Rusiyaya 300 min şüxə şərab gö-

süf ki, bu gün praktiki olaraq işləmir. Deməli, biz Şəkide köpüklü şərab istehsalını bərpa etmək istəyirik. İlk mərhələdə 4 milyon butul-kadan çox istehsal edəcəyik.

- "Şəkidəki evim" deyə qeyd edirsiniz. Bu, Azərbaycan şəhəri sizin evinizə çevrilibmi?

- Əlbette. Şəki mənə, Bakı kimi, ümumilikdə Azərbaycan kimi doğma olub. Mən dəfələrlə Bakıda olmuşam və bu şəhərdə çoxlu dostlar, tanışlar qazana bilmışəm. Deməli, Azərbaycan mənim üçün çox yaxın ölkədir, az qala vətəndir. Şəkide biz təkcə şərabçılığın inkişafı ilə bağlı olmayan bir çox başqa mə-

məliyəm ki, Azərbaycanda çox keyfiyyəti şərablar var. Burada bir çox şərab zavodları fəaliyyət göstərir ki, onlar hər il öz məhsullarını dünya üzrə tədarük edirlər. Və mən şadam ki, Azərbaycanda bir vaxtlar kənd təsərrüfatının en inkişaf etmiş sahələrindən biri olan şərabçılıq ölkə rəhbərliyinin apardığı siyaset

sayəsində özünün yeni formalşma dövrünü yaşayır. Bu, həm yüksək gəlirləri olan perspektivli sənaye, həm də dövranın her yerindən gələn turistler üçün güclü məqnidir. Biz isə bu prosesdə birbaşa iştirak etmək istəyirik.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Keçmişdəki qadınlarla indikilərin fərqi nələrdir?

Kecmişdə hamımıza deyildirdi ki, insanlar daha güclü, daha sağlam, daha möhkəm və da-ha xoşbəxtidirlər. Yəni həqiqətən belədir! İnsanlar ağır şəraitdə, düzgün qidalanmama və sağlamlıq şəraitində həqiqətən düzümlü və xoşbəxt idilərmi?

Keçmişdə qadınlar 15-16 yaşlarında çox gözəl görünürənlər. İndi 15-16 yaşında qızılardan çox gənc görünür. Əvvəl isə qadınlar daha irişməklü, cüssəli, uocaboy və bali-qətlə olurdular. El arasında deyilir ki, "Qadın ne qədər tez evlənse, bir o qədər tez tüke-ndir". Bes həqiqətən də bu beledir-mi?

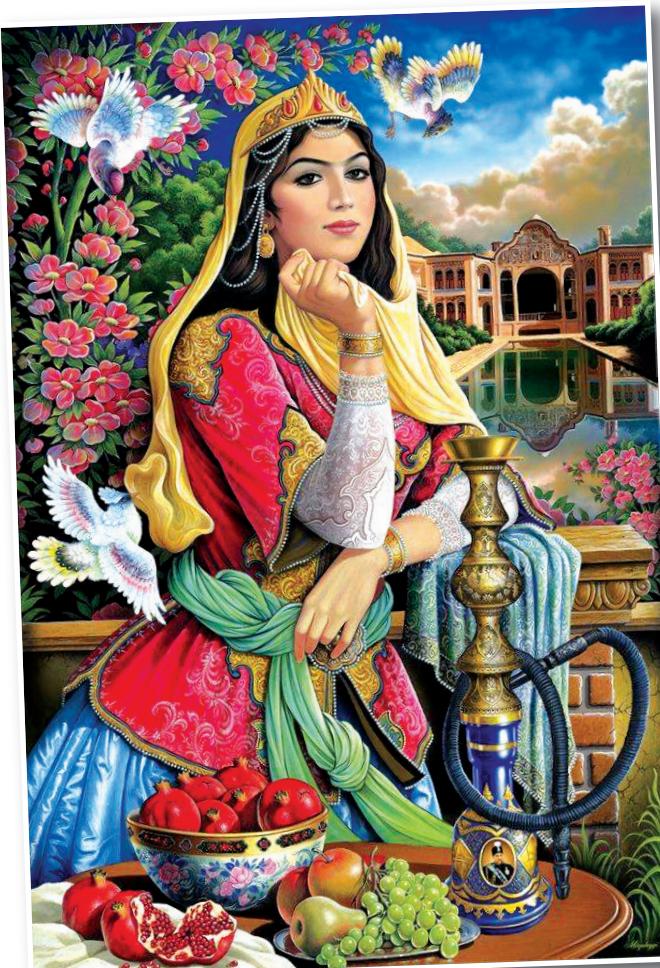
Keçmişdə, boşanma halları nadir idi. Cənki boşanmağa faciə kimi baxılırdı və boşanın qadınlar böyük qınaq obyektiye çevrilirdi. Əfsuslar olsun ki, bu baxış az da olsa indi də mövcuddur. Keçmişdə qadınlar çox uşaqlıq doğurdular. Lakin uşaqlıq ölümü də çox yüksək idi. Uşaqlar tez-tez infeksiya, gigi-yena qaydalarına riayət edilməməsi və qida çatışmazlığı səbəbindən 1 yaşına çatmamış ölürlər. Üstəlik, anaların uşaqlara necə düzgün qulluq etmək barədə kifayət qədər biliyi yox idi. Həmçinin, doğuşda riskli proses idi. Qadınlar sepsis (doğuş qızdırması), pnevmokok infeksiyası və peritonit kimi yoluxucu xəstəliklərdən ölürlər. Bir sözə, səbəblər fərqli idi. Məsə-lən, həkimlər yaralara çırkı əllərlə və ya steril olmayan alətlərlə toxu-nurdular.

Məlum olduğu üzrə, dünyada insanlar həmişə onkoloji xəstəliklərdən əziyyət çəkiblər. Hətta xərçəndin ilkin əlamətləri Qədim Misirdə görülmüşdü. 19-cu əsrin ikinci yarısında elm adamları döş xərcənginin diaqnozunu və müalicəsinə öyrəndilər. Sınaqlar həmişə uğurlu alınmırdı və yalnız şəhərlərdə yaşayanların bu müalicə üsulunu sinamaq imkanı var idi.

Kənd yerlərində dərman kifayət deyildi və əksər xəstəliklər aşkar edilə bilmirdi. Tez-tez doğuş, qida çatışmazlığı və ağır iş səbəbindən qadınlar uşaqlıq yolunun sallanmasından əziyyət çəkirdilər. Çiçək, və-rəm, dizenteriya, qızılca, vəba, tif kimi yoluxucu xəstəliklər də geniş yayılmışdı.

Keçmişdəki qadınlarla indikilərin əsas fərqlərindən biri də odur ki, indi qadınlar da kisilər kimi işləməlidirlər. Əslində, keçmişdə də şəhərlərdə yaşayan qadınlar fabriklərdə işləyir, müəllimlik, tibb bacılığı və katiblik işləyidirlər. Həmçinin, toxuculuq sənayesində qadınlar və uşaqlar işləyirdi və onların maaşları kisilərdən aşağı idi. Lakin indiki vaxtla müqayisədə o vaxt işləyən qadınların sayı az idi. Doğuşdan bir neçə gün əvvəl bir qadın analıq məzuniyyəti almaq hüququ var idi.

Kənddə əziyyət bir qədər fərqli idi. Doğuşdan bir gün sonra odun kəsmək, görek bishirmək kimi bütün ev işləri ilə məşğul olan qadın, doğuşdan bir neçə gündən sonra da yenidən tarlada işləməyə başlayırdı. Qadınlar körpəlerini də özleri ilə aparıb işləyirdilər.

la rəqabet apara bil-məz. Çətin iş, qızmar günəş, tez-tez övlad sahibi olmaq və təsisiz dərmanlar keçmişdəki qadınların sağlamlığına zərbə vurdur və 30 yaşlarında onlar qocalmağa başladılar. Bəs, keçmişdəki qadınlarla indikilərin gözəllik barədə hansı fərqləri var? İndikilər niyə sünilikdən, estetik, yaxud dolğudan yanadılıb? SIA mövzu ilə bağlı araşdırma aparıb.

Baxımlı, lakin təbii olmaq üçün 7 qızıl qayda:

Gözəl olduğunu inan

Özünə güvənən qadından daha təbii və gözəl ne ola bilər?! Gözəl olduğunuza mütləq inanın.

Sağlamlığınızın qayğısına qalın

Bu, təbii gözəllik olmanın en böyük əsasıdır. Bunun üçün balanslı qidalanmalısınız. Rəqs edin, dostlarınızla gəzintiyə çıxın.

Azərbaycan yeni peyklər buraxacaq

Azərbaycan gələcəkdə yeni peyklər buraxacaq və bununla da yeni məlumatlar keşf oluna-caq". SIA xəber verir ki, bunu Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyinin tabeliyində "Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinin (Azərkosmos)" İdare Heyətinin sədri Sameddin Əsədov "Beynəlxalq Kosmik Hava Təşəbbüsü: Günəş, Kosmik Hava və Geofizika" BMT/Azərbaycan beynəlxalq tədbirində çıxışı zamanı deyib.

Onun sözlerine görə, Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər kosmik sahəsindəki faaliyyətləri ilə bağlı böyük sənədlər hazırlanır.

Məktəbdə şagirdə qarşı əxlaqsız hərəkətlər edən şəxs tutulub

Bakıda məktəbdə şagirdə qarşı əxlaqsız hərəkətlər edən şəxs tutulub. Bu barədə SIA ya Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətindən məlumat verilib. Bildirilüb ki, Nərimanov Rayon Polis İdarəsində oktyabrın 27-də rayon ərazidə məktəblərin birində

Dərinizi təmizləyin

Sizanaqlar və ləkələr üçün rozmarin yağı kimi təbii məhsullardan istifadə edə bilərsiniz. Daha çox meyve-tərəvəz, D və C vitaminları istifadə edin. İsti sudan sonra üzünüyü soyuq su ilə yuyun və spirtsiz təmizləyicidən istifadə edin. Günəş kremindən də istifadə etməyi unutmayın.

Gözəl sağlam saçlar

Keçmişdəki qadınların ən böyük gözəllik sırrı uzun, gur, qalın və gözəl saçlar idi. Saç həmisi diqqəti cəlb etmek üçün əla bir yoldur. Nə qədər sağlam və xoşbəxt olsanız, saçlarınız bir o qədər gözəl görünəcək. Saç qurutma maşınları və buruq kimi əməliyyatlardan əvvəl həmisi qoruyucu sprey tətbiq edin.

Dişlərinizi daim təmiz saxlayın

Gözəl bir təbəssüməndən daha təbii ne ola bilər? Dişlərinizi gündə ən azı iki dəfə bərpaedici diş pastası ilə fırçalayıb. Bu fırçalama üsulu boşluqlarınızı və diş eti problemlərini azaldır. İldə iki dəfə stomatoloqa müraciət etməyi unutmayın. Dişlərinizin ağ qalması üçün turşu və kofeini içkilərdən mümkün qədər uzaq durun.

Makiyajdan həddindən artıq çox istifadə etməyin

Sadəcə olaraq üzünüyü tonal tərkibli nəmləndirici, şəffaf və ya çəhrayı pomada və kremlı ənlik ilə rəngləndirə bilərsiniz.

Yuxunuzu kifayət qədər almaq

Yuxu əladır, amma kifayət qədər yuxu alırmıq. Mütəxəssisler 9 saat yuxunun ideal vaxt olduğunu bildirirlər. Yatmadan 2 saat əvvəl yeməyi dayandırırdığınızdan əmin olun. Narahat bir gecə keçirmək istəmirsinizsə, kofein də istehlak etməyin.

Keçmişdəki gözəllik anlayışı ilə indiki çox fərqlidir. Belə ki, indi dik əməliyyatlı burun, iri şışmə dodaqlar, ucu qalxaq qasalar, iri estetik əməliyyatlı sinə, yenə əməliyyatlı incə bel, taxma kirpiklər və saçlar, sərt oval çənəyə sahib olanlar gözəl adlanır. Fikir vermisinizsə, indi sırf bu səbəblərdən insanlar arasında eyniləşmə gedir. Sanki hər kəs bir-birinə benzəyir. Demək olar ki, 70 faiz qadın eyni qalxaq burun və şışmə dodaqlara sahibdir. Bu gün bu estetik prosedurlar sanki dəb halını alıb. Ehtiyacı olan da bunu etdirir, olmayıyan da.

Ayşən Veli

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
Küçəsi, 66.
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
"ƏLİNƏ" AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ
CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ IL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 3600